

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	10. VII	20 17. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	15-1/17-1	
VEZA:		
EPA:	207 XXVI	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-2150
Podgorica, 7. jula 2017. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 6. jula 2017. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGETICI**, koji Vam u prilogu dostavljam radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu s članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14 i 42/15), ovaj zakon doneše po skraćenom postupku iz razloga koji su sadržani u obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **DRAGICA SEKULIĆ**, ministarka ekonomije i **MIODRAG ČANOVIĆ**, generalni direktor Direktorata za energetiku.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGETICI

Član 1

U Zakonu o energetici ("Službeni list CG", broj 5/16) u članu 27 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Agencija obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.“

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 2

Naziv člana 60 mijenja se i glasi:

„Povrat na sredstva“.

U članu 60 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) U osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva iz člana 59 stav 5 ovog zakona uračunavaju se vrijednost osnovnih sredstava, investicija i neto obrtnih sredstava (radni kapital).“

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Vrijednost osnovnih sredstava iz stava 2 ovog člana, koja se uračunava u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva za prvu godinu regulatornog perioda je vrijednost osnovnih sredstava na dan 31. decembra godine koja prethodi godini u kojoj se donosi odluka o regulatorno dozvoljenom prihodu za naredni regulatorni period, osim vrijednosti sredstava pribavljenih putem kapitalnog doprinosa (poklon, donacija, naknada iz člana 180 stav 1 ovog zakona i druga bespovratna sredstva).“

U stavu 5 riječi: „stava 4“ zamjenjuju se riječima: „stava 5“.

Poslije stava 5 dodaju se tri nova stava koji glase:

„(7) Investicije iz stava 1 ovog člana su investicije sadržane u investicionim planovima iz člana 112 stav 1 tačka 28 i člana 116 stav 1 tačka 6 ovog zakona, na koje je saglasnost dala Agencija, osim investicija koje se finansiraju iz kapitalnih doprinosa.

(8) Metodologijama iz člana 43 stav 1 tačka 1 alineja 1 ovog zakona mogu se utvrditi ograničenja vrijednosti investicija iz stava 7 ovog člana koje se uključuju u regulatornu osnovu sredstava, a naročito:

1) iznos ukupnog povrata na sredstva po osnovu investicije, utvrđenog tokom perioda njene realizacije, uzimajući u obzir izvršene korekcije iz člana 59 stav 5 i člana 61 stav 2 ovog zakona, ne može biti veći od iznosa povrata koji bi se ostvario da se investicija završila u roku utvrđenom investicionim planom u kome je za tu investiciju Agencija prvi put dala saglasnost;

2) investicije koje su vezane za realizaciju projekata planiranih na osnovu obaveza koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora ili za realizaciju infrastrukturnog ili drugog objekta od značaja za razvoj države, a od čije se realizacije odustane, ne mogu se uračunati u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva, osim dijela investicije realizovane za potrebe funkcionisanja sistema.

(9) Neto obrtna sredstva (radni kapital) iz stava 1 ovog člana, čine novčana sredstva neophodna za nesmetano poslovanje energetskog subjekta i uslov su njegove tekuće likvidnosti, a utvrđuju se u iznosu do 1/12 opravdanih troškova koji su u funkciji obavljanja energetske djelatnosti utvrđenih u skladu sa metodologijom iz člana 43 stav 1 tačka 1 ovog zakona.“

Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 4, 5 i 6.

Član 3

U članu 61 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"(3) Korekcije povrata na sredstva i amortizacije po osnovu investicija nerealizovanih u planiranom obimu utvrđuju se uz primjenu stope koja je jednaka polovini kamatne stope po kojoj je emitovana poslednja crnogorska državna obveznica, objavljene od strane nadležne institucije."

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 4 i 5.

Član 4

U članu 62 stav 1 tačka 8 mijenja se i glasi:

"8) način utvrđivanja podsticaja za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije, kao i ograničenja za primjenu tih podsticaja iz člana 60 stav 8 ovog zakona;"

U tački 11 riječi: „59 stav 5 ovog zakona“ zamjenjuju se riječima: „60 stav 1 ovog zakona, za godine regulatornog perioda“.

Poslije tačke 11 dodaje se nova tačka koja glasi:

"11a) način utvrđivanja vrijednosti investicija koje ulaze u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva iz člana 60 stav 1 ovog zakona;"

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

"(6) Podsticaji iz stava 1 tačka 8 ovog člana mogu biti naročito:

- 1) uključivanje investicija u toku u osnovicu za izračunavanje povrata na sredstva;
- 2) uključivanje planiranih investicija u osnovicu za izračunavanje povrata na sredstva;

i/ili

- 3) utvrđivanje više stope povrata za investicije visokog rizika.“

Član 5

U članu 135 stav 3 tačka na kraju teksta briše se i dodaju riječi: „i određuje punomoćnika za skupštinu akcionara operatora prenosnog sistema.“

Stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Lica iz stava 3 ovog člana ne smiju tražiti ni prihvatati instrukcije ili smjernice Vlade u postupku donošenja odluka operatora prenosnog sistema i ne smiju biti članovi organa upravljanja energetske subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom ili imati mogućnost uticaja na odlučivanje tih energetske subjekata.“

Član 6

U članu 136 stav 2 na kraju tačke 2 dodaje se riječ “ili”.

Član 7

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o energetici („Službeni list CG“, broj 5/16), koji je stupio na snagu 28. januara 2016. godine, određene su energetske djelatnosti i uređeni uslovi i način njihovog obavljanja radi kvalitetnog i sigurnog snabdijevanja krajnjih kupaca energijom, podsticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i visokoeфикаsne kogeneracije, način organizovanja i upravljanja tržištem električne energije i gasa, kao i druga pitanja od značaja za energetiku.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici se podnosi u cilju da se preciziraju postojeće odredbe Zakona o energetici (u daljem tekstu: Zakon) koje se odnose na ovlašćenja Regulatorne agencije za energetiku u postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda energetskih subjekata, kako bi se odredio obim njenih diskrecionih ovlašćenja, kao i na obaveze organa državne uprave nadležnog za poslove finansija u pogledu obezbjeđenja nezavisnosti operatora prenosnog sistema električne energije.

Zakonom se mora utvrditi djelokrug bilo kojeg diskrecionog ovlašćenja prenijetog na nadležni organ i precizirati način njegovog vršenja sa dovoljnom jasnoćom, uzimajući u obzir zakoniti cilj mjere koja je u pitanju, kako bi se licu na koje se odredba zakona odnosi pružila odgovarajuća zaštita od neograničenog djelovanja nadležnog organa. Ovo se posebno odnosi na poslove Regulatorne agencije za energetiku kojima se utvrđuje regulatorno dozvoljeni prihod operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema električne energije. Naime, važeći Zakon sadrži odredbe koje propisuju postojanje podsticaja za privlačenje investicija u prenosni i distributivni sistem, što je u duhu zakonodavstva Evropske unije u oblasti energetike, međutim, neophodno je preciznije definisati na koji način se ti podsticaji utvrđuju. Navedeno se postiže predloženim izmjenama i dopunama Zakona kojima se definišu elementi osnovice za utvrđivanje povrata na sredstva, kao vrste podsticaja, i to na način da se u istu uračunavaju vrijednost osnovnih sredstava, investicija i neto obrtnih sredstava (radni kapital). Potrebno je preciznije definisati i sadržaj metodologija za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnih i distributivnih sistema električne energije i gasa u dijelu koji se odnosi na način utvrđivanja podsticaja za privlačenje investicija u infrastrukturu. Pored toga, uočena je i potreba da se potpunije utvrde obaveze organa državne uprave nadležnog za poslove finansija u pogledu obezbjeđenja nezavisnosti operatora prenosnog sistema električne energije.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Zakon o energetici („Službeni list CG“, broj 5/16) je usklađen sa ključnim zahtjevima relevantnih direktiva Evropske Unije iz oblasti energetike.

Predložene izmjene i dopune Zakona odnose se na zahtjeve Direktive 2009/72/EZ o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije, koji su već u potpunosti transponovani u važeći Zakon.

Važećim Zakonom su, u skladu sa Direktivom 2009/72/EZ, definisane odredbe kojima se propisuje davanje podsticaja za investiranje u razvoj operatora prenosnih i distributivnih sistema

i uslovi koji moraju biti ispunjeni da bi se obezbijedila nezavisnost operatora prenosnog sistema električne energije. Predloženim izmjenama i dopunama vrši se samo preciziranje postojećih odredaba.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 1 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici vrši se dopuna člana 27 važećeg Zakona na način što se dodaje novi stav. Razlog za dopunu je to što je Zakonom o komunalnim djelatnostima („Službeni list CG“, broj 55/16) utvrđeno da određene poslove u skladu sa tim zakonom obavlja Regulatorna agencija za energetiku, pa je izvršenom dopunom uspostavljena veza između ova dva zakona.

U članu 2 vrše se izmjene i dopune člana 60 važećeg Zakona, kojima se propisuje način na koji se prilikom utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva uračunavaju osnovna sredstva, investicije i neto obrtna sredstva (radni kapital).

U članu 3 vrši se dopuna člana 61 važećeg Zakona na način da se definišu korekcije povrata na sredstva i amortizacije po osnovu investicija koje nijesu realizovane u planiranom obimu, uz primjenu stope koja je jednaka polovini kamatne stope po kojoj je emitovana posljednja crnogorska državna obveznica i koja je objavljena od strane nadležne institucije.

U članu 4 vrše se izmjene i dopune člana 62 važećeg Zakona na način da se preciziraju elementi za procjenu podsticaja razvoja energetskih subjekata i način utvrđivanja stope i elemenata osnovice za obračun povrata na sredstva, kao i način utvrđivanja investicija koje ulaze u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva. Takođe, ovim članom preciznije se definišu mogući podsticaji za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije, kao i način utvrđivanja ograničenja za primjenu tih podsticaja.

U članu 5 vrše se izmjene i dopune člana 135 (st. 3 i 4) važećeg Zakona na način da se preciziraju obaveze organa državne uprave nadležnog za poslove finansija u pogledu obezbjeđenja nezavisnosti operatora prenosnog sistema električne energije. Naime, organ državne uprave nadležan za poslove finansija ovlašćuje se da, pored predlaganja članova organa upravljanja, određuje i punomoćnika za skupštinu akcionara operatora prenosnog sistema.

U članu 6 vrši se dopuna člana 136 stav 2 dodavanjem riječi “ili” na kraju tačke 2. Ova dopuna se vrši u cilju preciziranja načina na koji se ostvaruje nezavisnost operatora prenosnog sistema električne energije.

U članu 7 uređuje se stupanje na snagu ovog zakona.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna posebna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore (“Službeni list RCG”, br. 51/06 i 66/06 i “Službeni list CG”, br.88/09, 80/10, 39/11, 25/12 i 49/13), predlažemo da se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetici donese po skraćenom postupku.

Ovo zbog potrebe da se, polazeći od razloga navedenih u Odluci Ustavnog suda U-II br. 26, 38 i 41/12 (“Službeni list CG”, broj 22/17), kojom je utvrđeno da u vrijeme važenja nijesu bile u saglasnosti sa Ustavom i zakonom odredbe metodologija za utvrđivanje regulatornog prihoda i cijena operatora prenosnog i distributivnog sistema i javnog snabdjevača, donijete na osnovu

Zakona o energetici iz 2010. godine, stvore neophodne pravne pretpostavke da se održi postojeći regulatorni okvir za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema električne energije.

S obzirom da su metodološka rješenja za utvrđivanje regulatornog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema električne energije, koja su sada u primjeni, istovjetna sa rješenjima koja su ovom odlukom Ustavnog suda ocijenjena kao nezakonita, neophodno je stvoriti osnov za njihovu pravnu održivost. Ovo iz razloga što je Ustavni sud zakonitost ukinutih odredbi cijenio prema važećem Zakonu o energetici ("Službeni list CG", broj 5/16). Uslov da se regulatorni okvir, sadržan u metodologijama za utvrđivanje regulatornog prihoda i cijena operatora prenosnog i distributivnog sistema, održi je propisivanje jasnog zakonskog osnova, što je i osnovni razlog za donošenje ovog zakona po skraćenom postupku.

U suprotnom, stavljanje van snage važećih metodologija, na osnovu kojih je utvrđen regulatorno dozvoljeni prihod i cijene za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema za period 2017-2019. godina, ugrozilo bi poslovanje energetske subjekata koji obavljaju djelatnost prenosa i distribucije električne energije, odnosno funkcionisanje elektroenergetskog sistema i sigurnost snabdijevanja potrošača električnom energijom. To bi istovremeno dovelo u pitanje i ispunjavanje obaveza Crne Gore koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora.

VII. TEKST ODREDBA ZAKONA O ENERGETICI (»SLUŽBENI LIST CG«, BROJ 5/16) KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJAVAJU

Nezavisni regulator energetskeg sektora

Član 27

(1) Poslove utvrđene zakonom u oblasti energetike obavlja Regulatorna agencija za energetiku (u daljem tekstu: Agencija) kao samostalna, neprofitna organizacija, pravno i funkcionalno nezavisna od državnih organa i energetske subjekata.

(2) U vršenju javnih ovlašćenja iz stava 1 ovog člana Agencija:

- 1) je dužna da postupa nepristrasno i transparentno;
- 2) djeluje nezavisno od bilo kakvog tržišnog interesa;
- 3) ne smije primati ili tražiti uputstva od državnih ili drugih organa i organizacija ili drugih lica u vršenju poslova utvrđenih ovim zakonom.

(3) Ograničenja iz stava 2 tačka 3 ovog člana ne odnose se na saradnju sa drugim nadležnim državnim organima ili uvažavanje opštih političkih smjernica koje utvrđuje Vlada, a koje se ne odnose na ovlašćenja i obaveze Agencije u vršenju poslova utvrđenih ovim zakonom.

Osnovna sredstva

Član 60

(1) Osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva za prvu godinu regulatornog perioda uračunava se i vrijednost osnovnih sredstava sa stanjem na dan 31. decembra godine koja prethodi godini u kojoj se donosi odluka o regulatorno dozvoljenom prihodu za naredni regulatorni period, osim vrijednosti sredstava pribavljenih putem kapitalnog doprinosa (poklon, donacija, naknada iz člana 180 stav 1 ovog zakona i druga bespovratna sredstva).

(2) Osnovna sredstva iz stava 1 ovog člana su sredstva koja se koriste za obavljanje djelatnosti prenosa ili distribucije električne energije i evidentirana su u poslovnim knjigama energetske subjekta u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, međunarodnim računovodstvenim standardima i ovim zakonom.

(3) Energetski subjekat iz člana 59 stav 5 ovog zakona koji osnovna sredstva vodi po revalorizovanoj vrijednosti dužan je da u rokovima koji nijesu duži od pet godina utvrdi strukturu i vrijednost tih sredstava.

(4) Agencija može, po potrebi, angažovanjem nezavisnog procjenitelja, izvršiti kontrolu, odnosno utvrditi strukturu i vrijednost sredstava iz stava 1 ovog člana.

(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana utvrđena vrijednost sredstava uračunava se u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva za prvu godinu narednog regulatornog perioda.

Privremene cijene i korekcije

Član 61

(1) Ako energetski subjekat ne podnese zahtjev u roku iz člana 59 stav 1 ovog zakona, odnosno ako novi regulatorni period ne počinje odmah nakon isteka prethodnog ili u već započeto postupku dođe do kašnjenja u utvrđivanju cijena i/ili naknada, Agencija će utvrditi privremene cijene i/ili naknade i u prvom narednom postupku utvrđivanja korekcija uzeti u obzir odstupanja energetskih i finansijskih vrijednosti u odnosu na primijenjene pri utvrđivanju privremenih cijena i/ili naknada.

(2) Ako je tokom perioda primjene utvrđenih cijena i/ili naknada, odstupanje troškova na koje energetski subjekat ne može uticati, prihoda od regulisane djelatnosti, ostalih prihoda, amortizacije i povrata na sredstva, kumulativno veće od 10% u odnosu na regulatorno dozvoljeni prihod iz člana 59 stav 8 ovog zakona, Agencija na zahtjev subjekta ili po službenoj dužnosti utvrđuje odgovarajuće korekcije.

(3) Korekcija iz stava 2 ovog člana utvrđuje se odlukom o korekcijama, u skladu sa pravilima iz člana 43 stav 4 tačka 2 ovog zakona, na osnovu koje će se utvrditi tabele sa iznosima korekcija koje će biti odvojeno iskazane na računu kupca.

(4) Odluke o cijenama, naknadama i korekcijama Agencija objavljuje u "Službenom listu Crne Gore" i na svojoj internet stranici.

Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema

Član 62

(1) Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnih i distributivnih sistema električne energije i gasa, naročito sadrže:

- 1) kriterijume za utvrđivanje opravdanih troškova i prihoda;
- 2) kriterijume za alokaciju regulatorno dozvoljenog prihoda na korisnike prenosnih i distributivnih sistema;
- 3) elemente za koje se utvrđuju tarife, na osnovu kojih se vrši obračun i plaćanje usluga po utvrđenim cijenama, radi obezbjeđenja adekvatnog prihoda operatorima sistema;
- 4) podsticaje ekonomskoj efikasnosti i postizanju višeg nivoa kvaliteta snabdijevanja;
- 5) elemente za procjenu uticaja na cijenu: snabdijevanja sa prekidima, prilagođavanja potrošnje mogućnostima sistema i drugih mehanizama za unapređenje energetske efikasnosti;
- 6) elemente za podsticanje realizacije mjera povećanja energetske efikasnosti sistema, posebno putem odgovora potrošnje i distribuirane proizvodnje električne energije;
- 7) elemente za podsticanje povećanja finansijske efikasnosti obavljanja djelatnosti, smanjenja troškova tih djelatnosti i poboljšanja kvaliteta usluga;
- 8) elemente za procjenu podsticaja razvoja energetskih objekata, privlačenja investicija i transfera tehnologija;
- 9) elemente za procjenu troškova zaštite životne sredine i zaštite krajnjih kupaca;
- 10) elemente i kriterijume za utvrđivanje i alokaciju troškova opravdanih gubitaka u prenosnim i distributivnim sistemima električne energije i/ili gasa;

11) način utvrđivanja stope i elemenata osnovice za obračun povrata na sredstva iz člana 59 stav 5 ovog zakona;

12) elemente za utvrđivanje ostalih prihoda iz člana 59 stav 8 ovog zakona.

(2) Metodologija za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije, naročito sadrži:

1) metod regulacije prihoda i naknade;

2) kriterijume i elemente za utvrđivanje ukupnih opravdanih troškova poslovanja;

3) kriterijume i elemente za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda;

4) elemente na osnovu kojih se vrši obračun i plaćanje naknade radi obezbjeđenja adekvatnog prihoda;

5) elemente za utvrđivanje korekcije regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade;

6) način utvrđivanja razumne dobiti iz člana 59 stav 6 ovog zakona;

7) kriterijume i elemente za utvrđivanje ostalih prihoda iz člana 59 stav 8 ovog zakona.

(3) Metodologija za utvrđivanje cijena za krajnje kupce koje snabdijeva snabdjevač poslednjeg izbora i ranjivih kupaca naročito sadrži:

1) način utvrđivanja cijene električne energije ili gasa za kupce iz člana 196 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona uzimajući u obzir povećane troškove nabavke dodatnih količina električne energije ili gasa koje se nijesu mogle imati u vidu u tenderskom postupku utvrđivanja cijene, kao što je nepredvidljivost broja tih kupaca i njihovog uticaja na troškove balansiranja;

2) način utvrđivanja privremenih cijena električne energije i gasa koje će se primjenjivati u slučaju da u postupku iz člana 200 ovog zakona nije izabran snabdjevač.

(4) Metodologijama iz stava 1 ovog člana mogu se utvrditi cijene sa više elemenata koje se zasnivaju na različitim troškovima ili grupama utvrđenih troškova operatora prenosnog i distributivnog sistema.

(5) Metodologijama iz stava 1 ovog člana mogu se utvrditi elementi za utvrđivanje cijena zavisno od sezone, dana u sedmici, doba dana, vremena korišćenja i opravdanosti utvrđivanja troškova, prihoda ili cijena za period duži od jedne godine.

Nezavisnost operatora sistema

Član 135

(1) Vertikalno integrisani subjekat dužan je da obezbijedi da se djelatnost operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije obavlja samo u nezavisnom pravnom licu koje ne obavlja druge energetske djelatnosti.

(2) Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije može da obavlja neenergetsku djelatnost pod uslovom da obezbijedi razdvojenost računa iz člana 138 ovog zakona.

(3) Članove organa upravljanja operatora prenosnog sistema neposredno i samostalno predlaže organ državne uprave nadležan za poslove finansija, bez traženja mišljenja i uputstava od strane Vlade.

(4) Lice iz stava 3 ovog člana ne smije tražiti ni prihvatati instrukcije ili smjernice Vlade u postupku donošenja odluka operatora sistema i ne smije biti član organa upravljanja energetskih subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom ili imati mogućnost uticaja na odlučivanje tih energetskih subjekata.

Nezavisnost operatora prenosnog sistema električne energije

Član 136

(1) Nezavisnost operatora prenosnog sistema električne energije ostvaruje se na način da isto lice ili lica nijesu ovlašćena da:

1) direktno ili indirektno sprovode kontrolu nad energetske subjektima koji obavljaju djelatnost proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom i istovremeno, direktno ili indirektno vrše kontrolu ili imaju druga ovlaštenja nad operatorom prenosnog sistema ili prenosnim sistemom;

2) direktno ili indirektno kontrolišu operatora prenosnog sistema ili prenosni sistem i istovremeno, direktno ili indirektno kontrolišu ili imaju druga ovlaštenja nad energetske subjektima koji obavljaju djelatnost proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom;

3) imenuju članove odbora direktora ili druge organe ili pravne zastupnike operatora prenosnog sistema i istovremeno direktno ili indirektno sprovode kontrolu nad energetske subjektima koji obavljaju djelatnost proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom;

4) istovremeno budu članovi odbora direktora ili drugi organi ili pravni zastupnici operatora prenosnog sistema i energetske subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom.

(2) Odredba stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, naročito se odnosi na:

1) korišćenje prava glasa;

2) pravo imenovanja članova odbora direktora ili drugih organa ili pravnih zastupnika;

3) svojinu nad većinskim dijelom akcija.

(3) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnost proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom ne smiju direktno ili indirektno kontrolisati operatora prenosnog sistema koji je organizovan kao posebno pravno lice.

(4) Energetskim subjektom koji obavlja djelatnost proizvodnje odnosno snabdijevanja iz stava 1 ovog člana smatra se i proizvođač odnosno snabdjevač gasom.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO EKONOMIJE
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici
1. Definisanje problema	
<ul style="list-style-type: none"> • Koje probleme treba da riješi predloženi akt? • Koji su uzroci problema? • Koje su posljedice problema? • Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? • Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa (“status quo” opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici treba da riješi sljedeće probleme: <ul style="list-style-type: none"> - neusklađenost Zakona o energetici sa Zakonom o komunalnim djelatnostima („Službeni list CG“, broj 55/16), kojim je propisano da Regulatorna agencija za energetiku obavlja određene poslove u skladu sa tim zakonom; - nedovoljno precizirana ovlašćenja Regulatorne agencije za energetiku u postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema, odnosno nedovoljno jasno određen obim njenih diskrecionih ovlašćenja; - nepotpuno utvrđen obim ovlašćenja organa državne uprave nadležnog za poslove finansija u pogledu obezbjeđenja nezavisnosti operatora prenosnog sistema električne energije. • Problemi proizilaze iz činjenice da važećim Zakonom o energetici („Službeni list CG“, broj 5/16) nijesu u potpunosti i na odgovarajući način data zakonska rješenja za navedena pitanja, kao i iz činjenice da je Zakon o komunalnim djelatnostima, kojim su proširene nadležnosti Regulatorne agencije za energetiku, donijet nakon donošenja Zakona o energetici. • Posljedica neusklađenosti Zakona o energetici i Zakona o komunalnim djelatnostima je nepotpuno utvrđeni obim ovlašćenja i obaveza Regulatorne agencije za energetiku. Posljedice nedovoljno preciziranih ovlašćenja Regulatorne agencije za energetiku u postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema su donošenje odluka nadležnog suda kojima se ukidaju pojedine odredbe i akti Regulatorne agencije za energetiku, uz ocjenu da su povrijeđeni ustavni principi o vladavini prava i o saglasnosti pravnih propisa. Nepotpuno utvrđen obim ovlašćenja organa državne uprave nadležnog za poslove finansija u pogledu obezbjeđenja nezavisnosti operatora prenosnog sistema električne energije ima za posledicu nemogućnost ispunjavanja uslova za izdavanje sertifikata tom operatoru od strane Regulatorne agencije za energetiku. Dobijanje sertifikata je jedan od uslova za obavljanje djelatnosti operatora prenosnog sistema električne energije. • Oštećena je Regulatorna agencija za energetiku, jer obim njenih ovlašćenja i obaveza nije u potpunosti utvrđen. Oštećeni su i energetske subjekti (operatori prenosnog i operatori distributivnog sistema) na način što važećim Zakonom o energetici nijesu precizno utvrđena ovlašćenja Regulatorne agencije za energetiku u postupku utvrđivanja njihovog regulatorno dozvoljenog prihoda, u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje podsticaja za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije. Takođe, operator prenosnog sistema električne energije oštećen je zbog toga što važećim Zakonom o energetici nijesu definisana sva neophodna ovlašćenja organa državne uprave nadležnog za poslove finansija, kojima se obezbjeđuje nezavisnost tog operatora. Sva pomenuta pitanja su od velikog značaja za obavljanje djelatnosti Regulatorne agencije za energetiku i navedenih energetske subjekata. • Kako navedeni problemi ne bi u narednom periodu bili izraženi u još većoj mjeri, neophodno je donijeti predloženi propis. 	
2. Ciljevi	

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Predloženim propisom postižu se sljedeći ciljevi:
 - usklađivanje Zakona o energetici sa Zakonom o komunalnim djelatnostima i utvrđivanje obima ovlaštenja i obaveza Regulatorne agencije za energetiku;
 - preciziranje ovlaštenja Regulatorne agencije za energetiku u postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema;
 - potpunije utvrđivanje obima ovlaštenja organa državne uprave nadležnog za poslove finansija u pogledu obezbjeđenja nezavisnosti operatora prenosnog sistema električne energije.
- Navedeni ciljevi su u potpunosti usklađeni sa strateškim dokumentima: Energetska politika Crne Gore do 2030. godine i Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Problemi se mogu riješiti i ispuniti postavljeni ciljevi isključivo donošenjem predloženog propisa, iz već navedenih razloga.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Rješenja u propisu će pozitivno uticati na:
 - Regulatornu agenciju za energetiku, zbog usklađivanja njenih ovlaštenja i obaveza sa relevantnim zakonima;
 - energetske subjekte (operatore prenosnog i operatore distributivnog sistema), zbog jasnijeg načina utvrđivanja njihovog regulatorno dozvoljenog prihoda kroz preciziranje elemenata koji se uračunavaju u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva;
 - operatora prenosnog sistema električne energije, zbog obezbjeđenja uslova za postizanje njegove nezavisnosti, dobijanje sertifikata od strane Regulatorne agencije za energetiku i nesmetano obavljanje njegove djelatnosti.

Ne očekuju se negativni uticaji primjene ovog propisa.

- Primjena propisa neće izazvati dodatne troškove građanima i privredi.
- Predloženi propis nema direktnog uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu. Predloženim zakonskim rješenjima stvaraju se uslovi za uspješnije obavljanje poslova Regulatorne agencije za energetiku u vršenju njenih javnih ovlaštenja i uspješnije obavljanje djelatnosti operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema, što će imati uticaj na unapređenje konkurencije na energetsom tržištu.
- Ovaj propis neće izazvati administrativna opterećenja, niti će stvoriti biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
 - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
 - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
 - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
 - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?;
 - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
 - Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
 - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
 - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
 - Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
 - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
 - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti
- Prilikom izrade predloženog propisa korišćena su uporedna iskustva zemalja članica Energetske zajednice i Evropske unije i izvršene konsultacije sa sljedećim zainteresovanim stranama: predstavnicima Regulatorne agencije za energetiku i Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Smatramo da ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju predloženog propisa.
- Nije potrebno preduzimati neke posebne mjere da bi se ispunili ciljevi.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva će biti uspješnost i efikasnost postupka utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema i postupka sertifikacije operatora prenosnog sistema električne energije.
- Ministarstvo ekonomije će biti zaduženo za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene ovog propisa.

Podgorica, 26.06.2017. godine

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj Izjave	ME-IU/PZ/17/08
1. Naziv nacrt/predloga propisa			
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici		
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Energy Law		
2. Podaci o obrađivaču propisa			
a) Organ državne uprave koji priprema propis			
Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomije		
- Sektor/odsjek	Direktorat za energetiku/Direkcija za razvoj i reformu energetike		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Miodrag Čanović, generalni direktor miodrag.canovic@mek.gov.me 020 482 256		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Radmila Damjanović, načelnica radmila.damjanovic@mek.gov.me 020 482 251		
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa			
- Naziv pravnog lica	/		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis			
- Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomije		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)			
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis			
Glava VIII Politika saradnje, član 109, Energetika			
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
	☒	ispunjava u potpunosti	
	☐	djelimično ispunjava	
	☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
/			
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)			
- PPCG za period	2017-2018		
- Poglavlje, potpoglavlje	/		
- Rok za donošenje propisa	/		
- Napomena	Donošenje zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije			
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije			
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava XXI, Energetika, član 194 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title XXI, Energy, Article 194			
Potpuno usklađeno/ Fully harmonized			
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije			
32009L0072			
Direktiva 2009/72/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. jula 2009. godine o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i stavljanju van snage Direktive 2003/54/EZ / Directive 2009/72/EC			

of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in electricity and repealing Directive 2003/54/EC (OJ L 211, 14.8.2009)

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije
Ne postoji izvor prava EU ove vrste sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

- Odluka br. 2011/02 Savjeta ministara Energetske zajednice o implementaciji Direktive 2009/72/EZ, Direktive 2009/73/EZ, Regulative (EZ) Br. 714/2009 i Regulative (EZ) Br. 715/2009 i izmjeni čl. 11 i 59 Sporazuma o formiranju Energetske zajednice (od 6. oktobra 2011. godine)

- Decision of the Ministerial Council of the Energy Community D/2011/02/MC-EnC on the implementation of Directive 2009/72/EC, Directive 2009/73/EC, Regulation (EC) No 714/2009 and Regulation (EC) No 715/2009 and amending Articles 11 and 59 of the Energy Community Treaty (of 6 October 2011)

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Direktiva 2009/72/EZ prevedena je na crnogorski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici nije preveden na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici učestvovao je Mr Marko Senčar, konsultant iz Slovenije, koji je bio angažovan i u toku izrade Zakona o energetici („Službeni list CG“, broj 5/16), kao i predstavnici Sekretarijata Energetske zajednice.

Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa
Dragica Sekulić

Potpis / ministar evropskih poslova

Datum: 30.06.2017. godine

Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
ME/TU/PZ/17/08		ME/IU/PZ/17/08		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
- Direktiva 2009/72/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. jula 2009. godine o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i stavljanju van snage Direktive 2003/54/EZ - 32009L0072				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici		Proposal for the Law on Amendments to the Energy Law		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
DIREKTIVA 2009/72/EZ				
Član 1 Predmet i područje primjene				
Ovom direktivom se uspostavljaju zajednička pravila za proizvodnju, prenos, distribuciju i snabdijevanje električnom energijom, zajedno sa odredbama o zaštiti potrošača, s ciljem poboljšanja i integrisanja konkurentnih tržišta električne energije u Zajednici. Ona utvrđuje pravila koja se odnose na organizaciju i	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 1 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	

funkcionisanje elektroenergetskog sektora, otvoreni pristup tržištu, kriterijume i postupke koji su primjenljivi na tendere (pozive za dostavljanje ponuda) i izdavanje dozvola i rad sistema. Ona takođe utvrđuje obaveze pružanja univerzalnih usluga i prava potrošača električne energije i pojašnjava zahtjeve konkurencije.				
<p style="text-align: center;">Član 2 Definicije</p> <p>Za potrebe ove direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „proizvodnja“ znači proizvodnja električne energije;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
2. “proizvođač” znači fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
1. “prenos” znači transport električne energije vrlo visokim i visokim naponskim međusobno povezanim sistemom radi njene isporuke krajnjim kupcima ili distributerima, ali ne uključuje snabdijevanje;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
2. “operator prenosnog sistema” znači fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za pogon, održavanje, i prema potrebi, razvoj prenosnog sistema na datom području i, gdje je to primjenljivo, njegove interkonekcije sa drugim sistemima, kao i za osiguravanje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji razumne zahtjeve za prenosom električne energije;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	

<p>3. “distribucija” znači prenos električne energije visokonaponskim, srednjenaponskim i niskonaponskim distributivnim sistemima radi njene isporuke kupcima, ali ne uključuje snabdijevanje;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>4. “operator distributivnog sistema” znači fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za pogon, održavanje, i prema potrebi, razvoj distributivnog sistema na datom području, i gdje je to primjenljivo, njegove interkonekcije sa drugim sistemima, kao i za osiguravanje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji razumne zahtjeve za distribucijom električne energije;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>5. “kupac” znači veleprodajni ili krajnji kupac električne energije;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>6. “veleprodajni kupac” znači svako fizičko ili pravno lice koje kupuje električnu energiju u svrhu preprodaje unutar ili izvan sistema u kojem je ono osnovano;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>7. “krajnji kupac” znači kupac koji kupuje električnu energiju za vlastite potrebe;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>8. “kupac iz kategorije domaćinstva” znači kupac koji kupuje električnu energiju za potrošnju u vlastitom domaćinstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>9. “kupac koji nije iz kategorije domaćinstva” znači fizičko ili pravno lice koje kupuje električnu energiju koja nije za korišćenje u njihovim vlastitim domaćinstvima i uključuje proizvođače i veleprodajne kupce;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>10. “kvalifikovani kupac” znači kupac koji može slobodno da kupuje električnu energiju od snabdjevača po sopstvenom izboru u smislu člana 33;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena definicija prenesena je u član 205 stav 1 Zakona o energetici (Sl. list CG, 28/10, 6/13 i 10/15)</p>	
<p>11. “interkonektor” znači oprema koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sistema;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>12. “interkonektovani sistem” znači određeni broj prenosnih i distributivnih sistema koji su međusobno povezani posredstvom jednog ili više interkonektora;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>13.“direktni vod” znači ili elektroenergetski vod koji povezuje izolovanu proizvodnu lokaciju sa izolovanim kupcem ili elektroenergetski vod koji povezuje proizvođača električne energije i subjekat za snabdijevanje električnom energijom radi direktnog snabdijevanja njihovih poslovnih prostorija, podružnica i kvalifikovanih kupaca;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 188 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>14.“ekonomska prednost” znači rangiranje izvora za snabdijevanje električnom energijom u skladu sa ekonomskim kriterijumima;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>15.“pomoćna usluga” znači usluga koja je neophodna za rad prenosnog ili distributivnog sistema;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>16."korisnik sistema" znači fizičko ili pravno lice koje isporučuje u prenosni ili distributivni sistem, ili iz njega preuzima električnu energiju;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>17."snabdijevanje" znači prodaja, uključujući preprodaju električne energije kupcima;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>18.“integrisano elektroenergetsko preduzeće“ znači vertikalno ili horizontalno integrisano preduzeće;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>19.“vertikalno integrisano preduzeće“ znači preduzeće ili grupu elektroenergetskih preduzeća u kojoj isto lice ili lica imaju pravo da direktno ili indirektno, vrše kontrolu, i u kojem preduzeće ili grupa preduzeća obavlja najmanje jednu od funkcija prenosa ili distribucije, i najmanje jednu od funkcija proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>20.“povezano preduzeće“ znači povezana preduzeća u smislu člana 41 Sedme Direktive Savjeta 83/349/EEZ od 13. juna 1983. godine na osnovu člana 44(2)(g) (*) Ugovora o konsolidovanim računima ⁽¹⁾ i/ili pridružena preduzeća, u smislu člana 33(1) te Direktive, i/ili preduzeća koja pripadaju istim akcionarima;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>21.“horizontalno integrisano preduzeće“ znači preduzeće koje obavlja najmanje jednu od sljedećih funkcija: proizvodnju radi prodaje, prenos, distribuciju ili snabdijevanje električnom energijom, i koje obavlja neku drugu djelatnost izvan područja elektroenergetike;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>22.“tenderski postupak“ znači postupak kojim se planirani dodatni zahtjevi (potrebe) i zamjenski kapaciteti pokrivaju nabavkom iz novih ili postojećih proizvodnih kapaciteta;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 82 Zakona o</p>	

			energetici (Sl. list CG, 5/16)	
23. “dugoročno planiranje“ znači planiranje potreba za ulaganjem u proizvodne, prenosne i distributivne kapacitete na dugoročnoj osnovi, s ciljem zadovoljavanja potražnje sistema za električnom energijom i obezbjeđivanja snabdijevanja kupaca;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 9 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
24. “mali izolovani sistem“ znači bilo koji sistem s potrošnjom manjom od 3000 GWh u 1996. godini, pri čemu se manje od 5% godišnje potrošnje ostvaruje (dobija) interkonekcijom sa drugim sistemima;	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo	U Crnoj Gori ne postoje mikro izolovani sistemi tj. ne postoji faktičko stanje na koje se ova odredba može primijeniti, pa nema potrebe da se ova odredba unosi u naše zakonodavstvo.	
25. "sigurnost" znači sigurnost snabdijevanja i nabavke električne energije i tehničku sigurnost;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
26. “energetska efikasnost/upravljanje potrošnjom“ znači globalni ili integrisani pristup kojem je cilj uticaj na količinu i vremenski raspored potrošnje električne energije radi smanjenja potrošnje	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 8 Zakona o	

<p>primarne energije i vršnih opterećenja davanjem prednosti ulaganjima u mjere energetske efikasnosti ili drugim mjerama kao što su ugovori o upravljanoj potrošnji, nad ulaganjima u povećanje proizvodnih kapaciteta, ako prvopomenute mjere predstavljaju najefektivniju i najekonomičniju opciju, uzimajući u obzir pozitivan uticaj smanjene potrošnje energije na životnu sredinu, kao i aspekte sigurnosti snabdijevanja i troškova distribucije koji su sa tim povezani;</p>			<p>energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>27.“obnovljivi izvori energije“ znači obnovljivi nefosilni izvori energije (vjetar, solarna energija, geotermalna energija, talasi, plima i osjeka, hidroenergija, biomasa, deponijski gas, gas iz postrojenja za prečišćavanje (obradu) otpadnih voda i biogasovi);</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>28.“distribuirana proizvodnja“ znači proizvodna postrojenja priključena na distributivni system;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>29.“ugovor o snabdijevanju električnom energijom“ znači ugovor o snabdijevanju električnom energijom, ali ne uključuje derivate električne energije;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>30.“derivat električne energije“ znači finansijski instrument naveden u Prilogu I, Odjeljku C, tačkama 5, 6 ili 7 Direktive 2004/39/EZ Evropskog</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 193</p>	

parlamenta i Savjeta od 21. aprila 2004. godine o tržištima finansijskih instrumenata ⁽¹⁾ , kad se taj instrument odnosi na električnu energiju;			Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
<p>31.“kontrola“ znači prava, ugovore, ili bilo koja druga sredstva koja, bilo odvojeno ili u kombinaciji, i uzimajući u obzir činjenične ili pravne okolnosti, daju mogućnost odlučujućeg uticaja na neko preduzeće, a posebno kroz:</p> <p>a) vlasništvo ili pravo korišćenja svih ili dijela osnovnih sredstava preduzeća;</p> <p>b) prava ili ugovore koji omogućavaju odlučujući uticaj na sastav, glasanje ili odluke organa preduzeća;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 6 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
<p>32.“elektroenergetsko preduzeće“ znači bilo koje fizičko ili pravno lice koje obavlja najmanje jednu od sljedećih funkcija: proizvodnju, prenos, distribuciju, snadijevanje ili nabavku električne energije, i koje je odgovorno za komercijalne, tehničke ili zadatke održavanja koji se odnose na ove funkcije, ali ne uključuje krajnje kupce.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 3 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE II</p> <p style="text-align: center;">OPŠTA PRAVILA ZA ORGANIZACIJU SEKTORA</p> <p style="text-align: center;"><i>Član 3</i></p> <p style="text-align: center;">Obaveze javne usluge i zaštita kupaca</p> <p>1. Države članice, na osnovu svoje institucionalne organizacije i poštujući princip supsidijarnosti, osiguravaju da, ne dovodeći u pitanje stav 2 ovog</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 5 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	

<p>člana, elektroenergetska preduzeća posluju u skladu sa principima ove direktive, s ciljem stvaranja konkurentnog, sigurnog i ekološki održivog tržišta električne energije, kao i da između tih preduzeća nema diskriminacije u pogledu njihovih prava ili obaveza.</p>				
<p>2.Uzimajući u obzir u potpunosti relevantne odredbe Ugovora, a naročito njegov član 86, države članice mogu zbog opšteg ekonomskog interesa, preduzećima koja posluju u elektroenergetskom sektoru, nametnuti obaveze javne usluge koje se mogu odnositi na sigurnost, uključujući sigurnost snabdijevanja, redovnost, kvalitet i cijenu snabdijevanja i zaštitu životne sredine, uključujući energetska efikasnost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu klime. Takve obaveze moraju biti jasno definisane, transparentne, nediskriminatorne, provjerljive i moraju elektroenergetskim preduzećima Zajednice garantovati jednakost pristupa nacionalnim potrošačima. U vezi sa sigurnošću snabdijevanja, energetska efikasnošću/upravljanjem potrošnjom i za ispunjenje ciljeva u vezi sa životnom sredinom i energijom iz obnovljivih izvora, kako je navedeno u ovom stavu, države članice mogu da uvedu sprovođenje dugoročnog planiranja, uzimajući u obzir mogućnost da treće strane traže pristup sistemu.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 4 i 89 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>3.Države članice osiguravaju da svi kupci iz kategorije domaćinstva, i, kada to države članice smatraju shodnim (pogodnim, odgovarajućim),</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 196, 88 i 89</p>	

<p>mala preduzeća (tj. preduzeća sa manje od 50 zaposlenih i godišnjim prometom ili ukupnim prihodom koji ne prelazi 10 miliona EUR), koriste univerzalnu uslugu, tj. pravo da se snabdijevaju električnom energijom odredjenog kvaliteta unutar svoje teritorije po razumnim, lako i jasno uporedivim, transparentnim i nediskriminatornim cijenama. Radi osiguravanja pružanja univerzalne usluge, države članice mogu da imenuju snabdjevača poslednjeg izbora. Države članice nameću distributivnim kompanijama obavezu da priključe kupce na njihovu mrežu pod uslovima, rokovima i tarifama utvrđenim u skladu sa postupkom navedenim u članu 37(6). Ništa u ovoj direktivi ne sprečava države članice da ojačaju tržišni položaj domaćinstava, malih i srednjih potrošača promovisanjem mogućnosti dobrovoljnog udruživanja predstavnika ovih kategorija potrošača.</p> <p>Prvi podstav se primjenjuje na transparentan i nediskriminatoran način i ne sprečava otvaranje tržišta predviđeno u članu 33.</p>			<p>Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>4. Države članice osiguravaju da svi kupci imaju pravo da budu snabdijevani električnom energijom od strane snabdjevača, na osnovu sporazuma sa snabdjevačem, bez obzira na to u kojoj je državi članici taj snabdjevač registrovan, sve dok taj snabdjevač poštuje primjenjiva pravila trgovine i balansiranja. U tom smislu, države članice preduzimaju sve mjere potrebne za osiguravanje da upravni postupci nijesu</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 65 i 189 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>diskriminatorni prema preduzećima za snabdijevanje koja su već registrovana u drugoj državi članici.</p>				
<p>5. Države članice osiguravaju da:</p> <p>a) kada kupac, uz poštovanje uslova ugovora, želi da promijeni snabdjevača, odnosno operator(i) izvrši promjenu u roku od tri sedmice; i</p> <p>b) kupci imaju pravo da dobiju sve relevantne podatke o potrošnji.</p> <p>Države članice osiguravaju da se prava iz tačaka (a) i (b) dodjeljuju kupcima na nediskriminatoran način u pogledu troška, napora ili vremena.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 202 i 123 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>6. U slučajevima u kojima je predviđena finansijska naknada, druge vrste naknade i ekskluzivna prava koja država članica dodjeljuje za ispunjenje obaveza predviđenih u stavovima 2 i 3, to se radi na nediskriminatoran i transparentan način.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 90 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>7. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere za zaštitu krajnjih kupaca i posebno obezbjeđuju postojanje prikladnih mjera za zaštitu ugroženih kupaca. U tom kontekstu, svaka država članica definiše koncept ugroženih kupaca koji se može odnositi na energetske siromaštvo i, između ostalog, na zabranu isključivanja električne energije takvim kupcima u kritičnim vremenima (periodima). Države članice osiguravaju primjenu prava i obaveza vezanih za ugrožene kupce. Posebno, one preduzimaju mjere za zaštitu krajnjih kupaca u udaljenim područjima. Te mjere obezbjeđuju visoke nivoe zaštite potrošača,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 192 i 198 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>posebno u pogledu transparentnosti rokova i uslova iz ugovora, opštih informacija i mehanizama za rješavanje sporova. Države članice obezbjeđuju da kvalifikovani kupac ima stvarnu mogućnost jednostavnog prelaza na novog snabdjevača. Najmanje za kupce iz kategorije domaćinstva te mjere uključuju one koje su predviđene u Prilogu I.</p>				
<p>8. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere, kao što je formulisanje nacionalnih akcionih energetske planova, obezbjeđenje povlastica u sistemima socijalne zaštite radi osiguravanja neophodnog snabdijevanja ugroženih kupaca električnom energijom, ili obezbjeđenje podrške unapređenju energetske efikasnosti, radi rješavanja energetske siromaštva tamo gdje je ono identifikovano, uključujući siromaštvo u širem kontekstu. Takve mjere ne smiju ometati efektivno otvaranje tržišta predviđenog u članu 33 ili funkcionisanje tržišta i, ako je to relevantno, Komisija se o njima obavještava, u skladu sa odredbama iz stava 15 ovog člana. Takvo obavještenje može da uključi i mjere preduzete u okviru opšteg sistema socijalne zaštite.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Djelimično usklađeno čl. 192, 198 i 199 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16). Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se propisati bliži kriterijumi na osnovu kojih se određuju kupci iz kategorije ranjivih kupaca</p>	<p>IV kvartal 2017</p>
<p>9. Države članice osiguravaju da snabdjevači električnom energijom, na računima ili uz račune i u promotivnim materijalima koji su dostupni krajnjim kupcima specificiraju:</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Potpuno usklađeno čl. 95, 192 i 195 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>(a) udio svakog izvora energije u ukupnoj strukturi energenata snabdjevača u prethodnoj godini, na razumljiv i na nacionalnom (državnom) nivou jasno uporediv način;</p> <p>(b) minimalno (najmanje, bar) upućivanje na postojeće referentne izvore, kao što su internet-stranice na kojima su javno dostupne informacije o uticaju na životnu sredinu, najmanje u pogledu emisija CO₂ i radioaktivnog otpada koji su u toku prethodne godine nastali proizvodnjom električne energije iz sveukupne strukture energenata snabdjevača;</p> <p>(c) informacije koje se odnose na njihova prava u pogledu sredstava za rješavanje sporova koja su im dostupna u slučaju spora.</p> <p>Što se tiče tačaka (a) i (b) prvog podstava u pogledu električne energije nabavljene na berzi električne energije ili uvezene od preduzeća izvan Zajednice, mogu se koristiti zbirni podaci koje je izdala berza ili predmetno (odnosno) preduzeće tokom prethodne godine.</p> <p>Regulatorno tijelo ili neko drugo nadležno nacionalno tijelo preuzima potrebne korake kojima obezbjeđuje da su informacije koje snabdjevači daju svojim kupcima shodno ovom članu pouzdane i date, na nacionalnom nivou, na jasno uporediv način.</p>		Potpuno usklađeno		
<p>10. Države članice primjenjuju odgovarajuće mjere za postizanje ciljeva socijalne i ekonomske kohezije i zaštite životne sredine, koje uključuju mjere energetske efikasnosti/upravljanja potrošnjom i sredstva za borbu protiv klimatskih promjena, kao i za sigurnost snabdijevanja, ako je potrebno. Takve</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 62 i 199 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>mjere mogu da uključe, naročito, obezbjeđenje adekvatnih ekonomskih podsticaja, koristeći, ako je potrebno, sve postojeće nacionalne alate i alate Zajednice, za održavanje i izgradnju neophodne mrežne infrastrukture, uključujući interkonektivni kapacitet.</p>				
<p>11. Radi promovisanja energetske efikasnosti, države članice ili, kada je država članica tako predvidjela, regulatorno tijelo daje snažnu preporuku da elektroenergetska preduzeća optimiziraju korišćenje električne energije, na primjer, pružanjem usluga upravljanja energijom, razvojem inovativnih formula za određivanje cijena, ili uvođenjem inteligentnih sistema za mjerenje ili pametnih mreža, gdje je to adekvatno.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 43 i 62 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>12. Države članice obezbjeđuju jedinstvene kontaktne tačke (mjesto) radi pružanja potrošačima svih neophodnih informacija o njihovim pravima, važećem zakonodavstvu (propisima) i sredstvima za rješavanje sporova koja su im dostupna u slučaju spora. Takve kontaktne tačke mogu da budu dio opštih informativnih tačaka za potrošače.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 194 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>13. Države članice obezbjeđuju postojanje nezavisnog mehanizma, kao što je ombudsman za energetiku ili potrošačko tijelo, radi osiguravanja efikasnog rješavanja žalbi i vansudskog rješavanja sporova.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 57 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>14. Države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju odredbe članova 7, 8, 32 i/ili 34, ako bi njihova primjena ometala izvršenje, pravno ili stvarno, obaveza nametnutih elektroenergetskim preduzećima u opštem ekonomskom interesu i ako razvoj trgovine ne bi bio ugrožen u tolikoj mjeri da bi</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>to bilo suprotno interesima Zajednice. Interesi Zajednice, izmedju ostalog, uključuju konkurenciju za kvalifikovane kupce, u skladu sa ovom Direktivom i članom 86 Ugovora.</p>				
<p>15. Nakon implementacije ove Direktive, države članice obavještavaju Komisiju o svim mjerama koje su usvojile radi ispunjenja obaveza univerzalne usluge i javne usluge, uključujući zaštitu potrošača i zaštitu životne sredine, kao i njihov mogući efekat (uticaj) na nacionalnu i međunarodnu konkurenciju, bez obzira na to da li takve mjere zahtijevaju odstupanje od ove Direktive. Nakon toga, one svake druge godine obavještavaju Komisiju o svim promjenama tih mjera, bez obzira na to da li one zahtijevaju odstupanje od ove Direktive.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 54 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>16. Komisija, uz konsultovanje sa relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući države članice, nacionalna regulatorna tijela, udruženja potrošača, elektroenergetska preduzeća i, na osnovu postignutog napretka, socijalne partnere, utvrđuje jasnu i konciznu kontrolnu listu za potrošače energije s praktičnim informacijama koje se odnose na prava potrošača energije. Države članice osiguravaju da snabdjevači električnom energijom ili operatori distributivnog sistema, u saradnji sa regulatornim tijelom, preuzmu potrebne korake kako bi svojim potrošačima obezbijedili kopiju kontrolne liste (spiska) za potrošače i obezbijedili da ona bude javno dostupna.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p style="text-align: center;"><i>Član 4</i></p> <p style="text-align: center;">Praćenje sigurnosti snabdijevanja</p> <p>Države članice obezbjeđuju monitoring pitanja vezanih za sigurnost snabdijevanja. Kada države članice smatraju to adekvatnim, ovaj zadatak mogu dodijeliti regulatornim tijelima iz člana 35. Takav monitoring naročito obuhvata balans ponude i potražnje na nacionalnom (domaćem) tržištu, nivo očekivane buduće potražnje i predviđeni dodatni kapacitet koji se planira ili je u izgradnji, i kvalitet i nivo održavanja mreže, kao i mjere za pokrivanje vršne potrošnje i rješavanje nedostatka jednog ili više snabdjevača. Nadležna tijela svake druge godine do 31. jula objavljuju izvještaj koji sadrži rezultate praćenja tih pitanja, kao i sve mjere koje su preduzete ili predviđene za njihovo rješavanje i taj izvještaj odmah prosljeđuju Komisiji.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 212 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Član 5</i></p> <p style="text-align: center;">Tehnička pravila</p> <p>Regulatorna tijela, kada su države članice tako predvidjele, ili države članice obezbjeđuju da se definišu kriterijumi tehničke sigurnosti i da se izrade i objave tehnička pravila kojima se utvrđuju minimalni zahtjevi za tehnički projekat i pogonski zahtjevi za priključenje proizvodnih objekata, distributivnih sistema, opreme direktno priključenih potrošača, interkonektorskih vodova i direktnih vodova na sistem. Ta tehnička pravila obezbjeđuju interoperabilnost sistema i ona moraju biti</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 114 i 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>objektivna i nediskriminatorna. Agencija može dati odgovarajuće preporuke u svrhu postizanja usklađenosti tih pravila, ako je potrebno. Ta pravila se dostavljaju Komisiji u skladu sa članom 8 Direktive 98/34/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. juna 1998. godine o utvrđivanju postupka informisanja u oblasti tehničkih standarda i regulativa, kao i pravila o uslugama informacionog društva ⁽¹⁾.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 6</i></p> <p style="text-align: center;">Promocija regionalne saradnje</p> <p>1. Države članice, kao i regulatorna tijela, međusobno sarađuju u svrhu integrisanja svojih nacionalnih tržišta na jednom ili više regionalnih nivoa, kao prvi korak ka stvaranju potpuno liberalizovanog unutrašnjeg tržišta. Regulatorna tijela, kada su države članice tako predvidjele, ili države članice, naročito promovišu i unapređuju saradnju između operatora prenosnog sistema na regionalnom nivou, uključujući saradnju kod rješavanja prekograničnih pitanja, sa ciljem stvaranja konkurentnog unutrašnjeg tržišta električne energije, podsticanja konzistentnosti njihovog pravnog, regulatornog i tehničkog okvira i omogućavanja integracije izolovanih sistema koji čine elektroenergetska ostrva koja još uvijek postoje u Zajednici. Geografska područja pokrivena takvom regionalnom saradnjom uključuju saradnju na geografskim područjima definisanim u skladu sa članom 12(3) Regulative (EZ) br. 714/2009. Takva saradnja može pokrivati druga geografska područja.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno članom 41 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>2. Agencija sarađuje sa nacionalnim regulatornim tijelima i operatorima prenosnog sistema na osiguravanju usklađenosti regulatornih okvira između regiona, sa ciljem stvaranja konkurentnog unutrašnjeg tržišta električne energije. Ako Agencija smatra da su potrebna obavezujuća pravila o takvoj saradnji, ona daje odgovarajuće preporuke.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 41 i 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>3. Države članice obezbjeđuju, kroz implementaciju ove direktive, da operatori prenosnog sistema imaju jedan ili više integrisanih sistema na regionalnom nivou koji pokrivaju dvije ili više država članica za dodjelu (alokaciju) kapaciteta i za provjeru sigurnosti mreže.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 112 i 131 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>4. Ako vertikalno integrisani operatori prenosnog sistema učestvuju u zajedničkom preduzeću osnovanom za sprovođenje takve saradnje, to zajedničko preduzeće uvodi i implementira program usklađenosti kojim se utvrđuju mjere koje treba preduzeti za sprečavanje diskriminatornog i nekonkurentnog ponašanja. Taj program usklađenosti određuje specifične obaveze zaposlenih usmjerene na postizanje cilja isključivanja diskriminatornog i nekonkurentnog ponašanja. Njega odobrava Agencija. Usklađenost sa programom nezavisno prate službenici odgovorni za usklađenost vertikalno integrisanih operatora prenosnog sistema.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>		
<p>POGLAVLJE III PROIZVODNJA Član 7</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 78 Zakona o</p>	

<p>Postupak izdavanja odobrenja za novi kapacitet</p> <p>1. Za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta države članice usvajaju postupak izdavanja odobrenja koji se sprovodi u skladu sa objektivnim, transparentnim i nediskriminatorskim kriterijumima.</p>			<p>energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>2. Države članice utvrđuju kriterijume za izdavanje odobrenja za izgradnju proizvodnog kapaciteta na svojoj teritoriji. Pri određivanju odgovarajućih kriterijuma, države članice vode računa o:</p> <p>(a) bezbjednosti i sigurnosti elektroenergetskog sistema, instalacija (postrojenja) i prateće opreme;</p> <p>(b) zaštiti javnog zdravlja i javne sigurnosti;</p> <p>(c) zaštiti životne sredine;</p> <p>(d) korišćenju zemljišta i lokaciji;</p> <p>(e) korišćenju državnog (javnog) zemljišta;</p> <p>(f) energetske efikasnosti;</p> <p>(g) prirodi primarnih izvora;</p> <p>(h) karakteristikama podnosioca zahtjeva, kao što su tehničke, ekonomske i finansijske sposobnosti;</p> <p>(i) usklađenosti sa mjerama usvojenim na osnovu člana 3;</p> <p>(j) doprinosu proizvodnog kapaciteta za ispunjenje sveukupnog cilja Zajednice od najmanje 20% udjela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije Zajednice u 2020. godini iz člana 3(1) Direktive 2009/28/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. aprila 2009. godine o promociji korišćenja energije iz obnovljivih izvora ⁽¹⁾; i</p> <p>(k) doprinosu proizvodnog kapaciteta smanjenju emisija.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Djelimično usklađeno čl. 79 i 80 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16). Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se propisati sadržaj obrazaca za podnošenje zahtjeva i sadržaj registra izdatih energetske dozvola</p>	<p>III kvartal 2017</p>

<p>3. Države članice obezbjeđuju postojanje specifičnih postupaka odobravanja za malu decentralizovanu i/ili distribuiranu proizvodnju, koji uzimaju u obzir njihovu ograničenu veličinu i potencijalni uticaj.</p> <p>Države članice mogu definisati smjernice (uputstva) za taj specifični postupak izdavanja odobrenja. Nacionalna regulatorna tijela ili druga nadležna nacionalna tijela, uključujući tijela za planiranje, preispituju te smjernice i mogu predložiti njihove izmjene.</p> <p>Ako su države članice utvrdile posebne postupke za izdavanje dozvole za korišćenje zemljišta koji se primjenjuju na velike nove infrastrukturne projekte za proizvodne kapacitete, države članice, ako je potrebno, uključuju izgradnju novih proizvodnih kapaciteta u opseg tih postupaka i implementiraju ih na nediskriminatoran način i u odgovarajućem vremenskom okviru.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 78 i 96 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>4. Postupci i kriterijumi za izdavanje odobrenja se objavljuju. Podnosioci zahtjeva se obavještavaju o razlozima za odbijanje izdavanja odobrenja. Ti razlozi moraju biti objektivni, nediskriminatorni, dobro utemeljeni i valjano obrazloženi. Podnosiocu zahtjeva moraju biti dostupni žalbeni postupci.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 80 i 81 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>Član 8</p> <p>Javno nadmetanje za novi kapacitet</p> <p>1. Države članice osiguravaju mogućnost, u interesu sigurnosti snabdijevanja, obezbjeđivanja novog kapaciteta ili mjera energetske efikasnosti/upravljanja potrošnjom kroz postupak</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 82 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16) i čl. 17 -37</p>	

<p>javnog nadmetanja ili nekog drugog postupka koji je ekvivalentan u smislu transparentnosti i nediskriminatornosti, na osnovu objavljenih kriterijuma. Međutim, ti se postupci mogu pokrenuti samo kada proizvodni kapaciteti koje treba izgraditi ili mjere energetske efikasnosti/upravljanja potrošnjom koje treba primijeniti na osnovu postupka izdavanja odobrenja nijesu dovoljni za obezbjeđenje sigurnosti snabdijevanja.</p> <p>2. U interesu zaštite okoline i promocije novih tehnologija, države članice mogu obezbijediti mogućnost javnog nadmetanja za novi kapacitet na osnovu objavljenih kriterijuma. Takvo javno nadmetanje se može odnositi na novi kapacitet ili na mjere energetske efikasnosti/upravljanja potrošnjom. Međutim, javno nadmetanje se može pokrenuti samo kada proizvodni kapaciteti koje treba izgraditi ili mjere energetske efikasnosti/upravljanja potrošnjom koje treba preduzeti na osnovu postupka odobravanja nijesu dovoljni za postizanje tih ciljeva.</p> <p>3. Detalji o postupku javnog nadmetanja za sredstva proizvodnog kapaciteta i mjere energetske efikasnosti/upravljanja potrošnjom objavljuju se u Službenom listu Evropske Unije najmanje šest mjeseci prije roka za zatvaranje javnog nadmetanja.</p> <p>Specifikacije javnog nadmetanja treba da budu dostupne svakom zainteresovanom preduzeću koje je osnovano na teritoriji države članice, tako da ono ima dovoljno vremena za dostavljanje ponude.</p> <p>Radi obezbjeđivanja transparentnosti i nediskriminatornosti, specifikacije javnog</p>			<p>Zakona o koncesijama (Sl. list CG, 8/09)</p>	
---	--	--	---	--

<p>nadmetanja sadrže detaljan opis ugovornih specifikacija i postupka kojeg se moraju pridržavati svi podnosioci ponuda, kao i iscrpni spisak kriterijuma prema kojima se vrši izbor ponuđača i dodjela ugovora, uključujući podsticaje kao što su subvencije, koji su uključeni u ponudi. Ove specifikacije se takođe mogu odnositi na područja iz člana 7(2).</p> <p>4. U pozivima za dostavljanje ponuda za potrebne proizvodne kapacitete, moraju se takođe uzeti u obzir ponude postojećih proizvodnih jedinica za snabdijevanje električnom energijom sa dugoročnim garancijama, pod uslovom da se na taj način mogu ispuniti dodatni zahtjevi.</p> <p>Države članice određuju nadležni organ ili javno ili privatno tijelo koje je nezavisno od djelatnosti proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije i snadbijevanja električnom energijom, a koje može biti regulatorno tijelo iz člana 35(1), kao odgovorno za organizovanje, nadgledanje i kontrolu postupka javnog nadmetanja iz stavova 1 do 4 ovog člana. Kada je operator prenosnog sistema potpuno nezavisan u smislu vlasništva od drugih djelatnosti koje se ne odnose na prenosni sistem, operator prenosnog sistema može biti određen za tijelo odgovorno za organizovanje, nadgledanje i kontrolu postupka javnog nadmetanja. Taj organ ili tijelo preduzima sve korake koji su potrebni za obezbjeđenje tajnosti informacija sadržanih u ponudama.</p>				
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE IV</p> <p style="text-align: center;">RAD PRENOSNOG SISTEMA</p> <p style="text-align: center;">Član 9</p>	<p>Član 5</p> <p>U članu 135 stav 3 tačka na kraju teksta briše se i dodaju riječi: „i određuje punomoćnika za skupštinu akcionara operatora prenosnog sistema.“</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Razdvajanje prenosnih sistema i operatora prenosnog sistema</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju da od 3. marta 2012. godine:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) svako preduzeće koje je vlasnik prenosnog sistema djeluje kao operator prenosnog sistema; b) isto lice ili lica nemaju pravo da: <ul style="list-style-type: none"> i. direktno ili indirektno vrše kontrolu nad preduzećem koje obavlja neku od funkcija proizvodnje ili snabdijevanja, i direktno ili indirektno vrše kontrolu ili imaju neko drugo pravo nad operatorom prenosnog sistema ili nad prenosnim sistemom, niti ii. direktno ili indirektno vrše kontrolu nad operatorom prenosnog sistema ili prenosnim sistemom, i direktno ili indirektno vrše kontrolu ili imaju neko drugo pravo nad preduzećem koje obavlja neku od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja; c) isto lice ili lica nijesu ovlašćena da imenuju članove nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju preduzeće, operatora prenosnog sistema ili prenosni sistem, i direktno ili indirektno vrše kontrolu ili izvršavaju bilo koje pravo nad preduzećem koje obavlja neku od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja; i d) isto lice nema pravo da bude član nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju preduzeće, kako preduzeća koje obavlja neku od funkcija 	<p>Stav 4 mijenja se i glasi:</p> <p>„(4) Lica iz stava 3 ovog člana ne smiju tražiti ni prihvatati instrukcije ili smjernice Vlade u postupku donošenja odluka operatora prenosnog sistema i ne smiju biti članovi organa upravljanja energetske subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom ili imati mogućnost uticaja na odlučivanje tih energetske subjekata.“</p> <p>Član 6</p> <p>U članu 136 stav 2 na kraju tačke 2 dodaje se riječ “ili”.</p>			
--	---	--	--	--

<p>proizvodnje ili snabdijevanja tako i operatora prenosnog sistema ili prenosnog sistema.</p> <p>2. Prava iz tačkaka (b) i (c) stava 1 naročito uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none">a) pravo korišćenja glasačkih prava;b) pravo imenovanja članova nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju preduzeće, ilic) posjedovanje većinskog udjela akcija. <p>U smislu stava 1(b), pojam “preduzeće koje obavlja neku od funkcija proizvodnje ili snabdijevanja” uključuje “preduzeće koje obavlja neku od funkcija proizvodnje i snabdijevanja” u smislu Direktive 2009/73/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. jula 2009. godine o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište prirodnog gasa, a izrazi “operator prenosnog sistema” i “prenosni sistem” uključuju “operatora prenosnog sistema” i “prenosni sistem” u smislu te Direktive.</p>				
--	--	--	--	--

<p>3. Države članice mogu da dozvole (odstupanja) izuzeća od tačaka (b) i (c) stava 1 do 3. marta 2013. godine, pod uslovom da operatori prenosnog sistema nijesu dio vertikalno integrisanog preduzeća.</p> <p>4. Obaveza navedena u stavu 1(a) smatra se ispunjenom u slučaju kada dva ili više preduzeća koja su vlasnici prenosnih sistema formiraju zajedničko preduzeće (ulaganje) koje djeluje kao operator prenosnog sistema u dvije ili više država članica za odnosne prenosne sisteme. Nijedno drugo preduzeće ne može biti dio zajedničkog preduzeća (ulaganja), osim ako je to odobreno na osnovu člana 13 kao nezavisni operator sistema ili kao nezavisni operator prenosa za potrebe Poglavlja V.</p> <p>5. Za potrebe implementacije ovog člana, ako je lice iz stava 1 tačke (b), (c) i (d) država članica ili neko drugo javno tijelo, dva odvojena javna tijela koja vrše kontrolu nad operatorom prenosnog sistema ili nad prenosnim sistemom s jedne strane, i nad preduzećem koje obavlja neku od funkcija proizvodnje ili snabdijevanja s druge strane, ne smatraju se istim licem ili licima.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da ni komercijalno osjetljive informacije iz člana 16 koje posjeduje operator prenosnog sistema koji je bio dio vertikalno integrisanog preduzeća, ni zaposleni u takvom operatoru prenosnog sistema ne budu preneseni preduzećima koja obavljaju neku od funkcija proizvodnje ili snabdijevanja.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>		
---	----------------------------------	-----------------------	--	--

<p>7. Ako 3. septembra 2009. godine prenosni sistem pripada vertikalno integrisanom preduzeću, država članica može da odluči da ne primijeni stav 1. U tom slučaju odnosna država članica:</p> <p>a) određuje nezavisnog operatora sistema u skladu sa članom 13; ili</p> <p>b) poštuje odredbe Poglavlja V.</p> <p>9. Ako 3. septembra 2009. godine prenosni sistem pripada vertikalno integrisanom preduzeću i postoje rješenja koja garantuju efektivniju nezavisnost operatora prenosnog sistema nego odredbe Poglavlja V, država članica može odlučiti da ne primijeni stav 1.</p> <p>10. Prije nego što neko preduzeće bude potvrđeno i određeno za operatora prenosnog sistema na osnovu stava 9 ovog člana, ono se sertifikuje u skladu sa postupcima utvrđenim u članu 10(4), (5) i (6) ove Direktive i u članu 3 Regulative (EZ) br. 714/2009, na osnovu čega Komisija provjerava da li postojeća rješenja jasno garantuju efektivniju nezavisnost operatora prenosnog sistema nego odredbe iz Poglavlja V.</p> <p>11. Vertikalno integrisana preduzeća koja su vlasnici prenosnog sistema ni u kom slučaju nijesu spriječena da preuzmu korake potrebne za usklađivanje sa stavom 1.</p>				
<p>12. Preduzeća koja obavljaju neku od funkcija proizvodnje ili snabdijevanja ni u kojem slučaju nemaju mogućnost da direktno ili indirektno preuzmu kontrolu ili izvršavaju neko drugo pravo nad razdvojenim operatorima prenosnog sistema u državama članicama koje primjenjuju stav 1.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 136 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p style="text-align: center;"><i>Član 10</i></p> <p>Imenovanje i sertifikacija operatora prenosnog sistema</p> <p>1. Prije nego što neko preduzeće bude odobreno i imenovano za operatora prenosnog sistema, ono se sertifikuje u skladu sa postupcima utvrđenim u stavovima 4, 5 i 6 ovog člana i u članu 3 Regulative (EZ) br. 714/2009.</p> <p>2. Preduzeća koja su vlasnici prenosnog sistema i koje je nacionalno regulatorno tijelo sertifikovalo kao preduzeća usklađena sa zahtjevima iz člana 9, na osnovu donjeg postupka sertifikacije, države članice odobravaju i imenuju za operatore prenosnog sistema. O imenovanju operatora prenosnog sistema obavještava se Komisija i objavljuje se u Službenom listu Evropske Unije.</p> <p>3. Operatori prenosnog sistema obavještavaju regulatorno tijelo o svim planiranim transakcijama koje mogu zahtijevati ponovnu procjenu njihove usklađenosti sa zahtjevima iz člana 9.</p> <p>4. Regulatorna tijela prate neprekidnu usklađenost operatora prenosnog sistema sa zahtjevima iz člana 9. Radi osiguravanja takve usklađenosti, ona pokreću postupak sertifikacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) po prijemu obavještenja od operatora prenosnog sistema na osnovu stava 3; b) na sopstvenu inicijativu, kada imaju saznanja da planirana promjena u pravima ili uticaju na vlasnike prenosnog sistema ili operatore prenosnog sistema može da dovede do kršenja člana 9, ili kada imaju razlog da vjeruju da je moglo doći do takvog kršenja; ili 	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 68, 69 i 70 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
---	----------------------------------	--------------------------	--	--

<p>c) na osnovu obrazloženog zahtjeva Komisije.</p> <p>5. Regulatorna tijela donose odluku o sertifikaciji operatora prenosnog sistema u roku od četiri mjeseca od dana obavještanja od strane operatora prenosnog sistema ili od dana zahtjeva Komisije. Nakon isteka tog perioda, sertifikacija će se smatrati odobrenom. Izričita ili prećutna odluka regulatornog tijela stupa na snagu tek nakon zaključenja postupka predviđenog u stavu 6.</p> <p>6. Regulatorno tijelo bez odlaganja obavještava Komisiju o izričitoj ili prećutoj odluci o sertifikaciji operatora prenosnog sistema i dostavlja joj sve relevantne informacije u vezi sa tom odlukom. Komisija postupa u skladu sa postupkom utvrđenim u članu 3 Regulative (EZ) br. 714/2009.</p> <p>7. Regulatorna tijela i Komisija mogu da traže od operatora prenosnog sistema i preduzeća koja obavljaju neku od funkcija proizvodnje ili snabdijevanja sve informacije relevantne za izvršenje njihovih zadataka na osnovu ovog člana.</p> <p>8. Regulatorna tijela i Komisija čuvaju tajnost komecijalno osjetljivih informacija.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 11</i></p> <p style="text-align: center;">Sertifikacija u vezi sa trećim zemljama</p> <p>1. Ako sertifikaciju zahtijeva vlasnik prenosnog sistema ili operator prenosnog sistema koji je pod kontrolom jednog ili više lica iz treće zemlje ili trećih zemalja, regulatorno tijelo o tome obavještava Komisiju.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 71 i 72 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>Regulatorno tijelo takođe bez odlaganja obavještava Komisiju o svim okolnostima koje bi mogle imati za posljedicu da neko lice ili lica iz treće zemlje ili trećih zemalja preuzmu kontrolu nad prenosnim sistemom ili operatorom prenosnog sistema.</p> <p>2. Operator prenosnog sistema obavještava regulatorno tijelo o svim okolnostima koje bi mogle imati za posljedicu da neko lice ili lica iz treće zemlje ili trećih zemalja preuzmu kontrolu nad prenosnim sistemom ili operatorom prenosnog sistema.</p> <p>3. Regulatorno tijelo donosi nacrt odluke o sertifikaciji operatora prenosnog sistema u roku od četiri mjeseca od dana obavještavanja od strane operatora prenosnog sistema. Ono odbija sertifikaciju ako nije dokazano:</p> <p>a) da je odnosni subjekat usklađen sa zahtjevima iz člana 9, i</p> <p>b) regulatornom tijelu ili drugom nadležnom tijelu koje je odredila država članica, da dodjela sertifikata neće ugroziti sigurnost snabdijevanja energijom države članice i Zajednice. Pri razmatranju tog pitanja regulatorno tijelo ili drugo tako određeno nadležno tijelo uzima u obzir:</p> <p>(i) prava i obaveze Zajednice prema toj trećoj zemlji koji proizilaze iz međunarodnog prava, uključujući sve sporazume zaključene sa jednom ili više trećih zemalja u kojima je Zajednica jedna od strana i koji se odnosi na pitanja sigurnosti snabdijevanja energijom;</p> <p>(ii) prava i obaveze države članice prema toj trećoj zemlji koji proizilaze iz sporazuma zaključenih sa</p>				
---	--	--	--	--

<p>njom, u onoj mjeri u kojoj su usklađeni s pravom (zakonom) Zajednice; i</p> <p>(iii) druge specifične činjenice i okolnosti tog slučaja i odnosne treće zemlje.</p> <p>4. Regulatorno tijelo bez odlaganja obavještava Komisiju o svojoj odluci, zajedno sa svim relevantnim informacijama u vezi sa tom odlukom.</p> <p>5. Komisija razmatra zahtjev iz stava 5 odmah po njegovom prijemu. U roku od dva mjeseca od prijema zahtjeva, ona daje svoje mišljenje nacionalnom regulatornom tijelu ili, ako je zahtjev podnijelo određeno nadležno tijelo, tom tijelu. Prilikom pripreme mišljenja, Komisija može da zahtijeva mišljenje Agencije, odnosno države članice i zainteresovanih strana. U slučaju da Komisija pošalje takav zahtjev, onda se dvomjesečni period produžava za još dva mjeseca.</p> <p>Ako se ne dobije mišljenje Komisije unutar perioda iz prvog i drugog podstava, smatra se da Komisija nema primjedbi na odluku regulatornog tijela.</p> <p>6. Prilikom procjenjivanja da li će kontrola od strane jednog ili više lica iz treće zemlje ili trećih zemalja ugroziti sigurnost snabdijevanja Zajednice energijom, Komisija uzima u obzir:</p> <p>a) specifične činjenice tog slučaja i odnosne treće zemlje ili trećih zemalja; i</p> <p>b) prava i obaveze Zajednice u odnosu na tu treću zemlju ili te treće zemlje koji proizilaze iz međunarodnog prava, uključujući sporazum zaključen sa jednom ili više trećih zemalja u kojem je</p>				
--	--	--	--	--

<p>Zajednica jedna od strana i koji se odnosi na pitanja sigurnosti snabdijevanja.</p> <p>7. Nacionalno regulatorno tijelo donosi svoju konačnu odluku o sertifikaciji u roku od dva mjeseca od isteka perioda iz stava 6. Prilikom donošenja svoje konačne odluke nacionalno regulatorno tijelo u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Komisije. U svakom slučaju, države članice imaju pravo da odbiju sertifikaciju ako dodjela sertifikata ugrožava sigurnost snabdijevanja te države članice energijom ili sigurnost snabdijevanja neke druge države članice. Ako je država članica odredila neko drugo nadležno tijelo za procjenu stava 3(b), ona može da zahtijeva da nacionalno regulatorno tijelo svoju konačnu odluku donese u skladu sa procjenom tog nadležnog tijela. Konačna odluka nacionalnog regulatornog tijela i mišljenje Komisije objavljuju se zajedno. Ako se konačna odluka razlikuje od mišljenja Komisije, odnosno država članica obezbjeđuje i objavljuje, zajedno sa tom odlukom, razloge za donošenje takve odluke.</p> <p>8. Ništa iz ovog člana neće uticati na pravo države članice da, u skladu sa pravom Zajednice, sprovodi nacionalni pravni nadzor radi zaštite legitimnih interesa javne sigurnosti.</p> <p>9. Komisija može da donese smjernice kojima se detaljno utvrđuje postupak za primjenu ovog člana. Te mjere, namijenjene za izmjenu elemenata ove Direktive koji nijesu ključni dopunjujući je, donose se u skladu sa regulatornim postupkom s kontrolom iz člana 46(2).</p>				
--	--	--	--	--

<p>10. Ovaj član, uz izuzetak stava 3(a), takođe se primjenjuje na države članice koje podliježu izuzeću na osnovu člana 44.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 12</p> <p style="text-align: center;">Zadaci operatora prenosnog sistema</p> <p>Svaki operator prenosnog sistema je odgovoran za:</p> <p>(a) obezbjeđivanje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji razumne zahtjeve za prenosom električne energije, vodeći pod ekonomskim uslovima poslovanje, održavanje i razvoj sigurnih, pouzdanih i efikasnih prenosnih sistema vodeći računa o zaštiti životne sredine;</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>(b) osiguranje adekvatnih sredstava za izvršenje obaveze pružanja usluge;</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>(c) doprinos sigurnosti snabdijevanja kroz adekvatne prenosne kapacitete i pouzdanost sistema;</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>(d) upravljanje energetske tokovima u sistemu, uzimajući u obzir razmjene sa drugim međusobno povezanim sistemima. S tim ciljem, operator prenosnog sistema je odgovoran za obezbjeđivanje sigurnog, pouzdanog i efikasnog elektroenergetskog sistema i, u tom kontekstu, za obezbjeđivanje</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

raspoloživosti svih potrebnih dodatnih usluga, uključujući one koje se pružaju kao odgovor na potražnju, u onoj mjeri u kojoj ta raspoloživost ne zavisi od nekog drugog prenosnog sistema s kojim je njegov sistem povezan;				
(e) pružanje dodatnih informacija operatoru bilo kojeg drugog sistema sa kojim je njegov sistem povezan kako bi se obezbijedio bezbjedan i efikasan rad, koordinisan razvoj i interoperativnost povezanih sistema;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
(f) obezbjeđivanje nediskriminatornog odnosa između korisnika sistema ili kategorija korisnika sistema, posebno u korist svojih povezanih preduzeća;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
(g) pružanje informacija korisnicima sistema koje su im potrebne za efikasan pristup sistemu.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
(h) naplatu naknada od zagušenja i plaćanja za zagušenja na osnovu mehanizma kompenzacije između operatora prenosnog sistema, u skladu sa članom 13 Regulative EZ br. 714/2009.g, odobravanje i upravljanje pristupom treće strane i davanje obrazloženih objašnjenja u slučaju odbijanja takvog pristupa, što nadgledaju nacionalna regulatorna tijela; prilikom sprovođenja svojih zadataka datih u ovom članu operatori prenosnog sistema prvenstveno olakšavaju integraciju tržišta.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	

<p style="text-align: center;"><i>Član 13</i></p> <p style="text-align: center;">Nezavisni operator sistema</p> <p>1. Ako operator prenosnog sistema pripadne vertikalno integrisanom subjektu na dan 3 septembar 2009.g., države članice mogu da odluče da ne primjenjuju član 9(1) i imenuju nezavisnog operatora sistema na predlog vlasnika prenosnog sistema. Takvo imenovanje odobrava Komisija.</p> <p>2. Država članica može da odobri i imenuje nezavisnog operatora sistema samo ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) je kandidat za operatora dokazao da poštuje zahtjeve date u članu 9(1)(b),(c) i (d); b) je kandidat za operatora dokazao da ima na raspolaganju potrebne finansijske, tehničke, fizičke i ljudske resurse potrebne za sprovođenje zadataka iz člana 12; c) se kandidat za operatora obavezao da poštuje desetogodišnji plan razvoja mreže koji nadgleda regulatorno tijelo; d) je vlasnik prenosnog sistema dokazao svoju sposobnost ispunjavanja obaveza datih u stavu 5. U tom cilju, on obezbjeđuje nacrt ugovora sa preduzećem kandidatom i svim drugim relevantnim subjektima; i e) je kandidat za operatora dokazao da je sposoban da izvrši svoje obaveze date u 	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>		

Regulativi EZ br. 714/2009 uključujući saradnju sa operatorima prenosnog sistema na evropskom i regionalnom nivou.

3. Države članice odobravaju i imenuju preduzeća za koja je regulatorno tijelo potvrdilo da poštuje zahtjeve date u članu 11 i stavu 2 ovog člana za nezavisne operatore sistema. Primjenjuje se procedura odobravanja data u članu 10 ove Direktive i člana 3 Regulative EZ br. 714/2009 ili člana 11 ove Direktive.

4. Svaki nezavisni operator sistema je odgovoran za odobravanje i upravljanje pristupom treće strane, uključujući naplatu naknada za pristup, naknada za zagušenje i plaćanja na osnovu mehanizma kompenzacije između operatora prenosnog sistema u skladu sa članom 13 Regulative EZ br. 714/2009, kao i za poslovanje, održavanje i razvoj prenosnog sistema, i za osiguranje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji razumnu tražnju kroz investiciono planiranje. Prilikom razvoja prenosnog sistema, nezavisni operator sistema je zadužen za planiranje (uključujući proceduru za ovlašćenja), izgradnju i puštanje u pogon nove infrastrukture. U tu svrhu, nezavisni operator sistema vrši funkciju operatora prenosnog sistema u skladu sa ovim poglavljem. Vlasnik prenosnog sistema nije odgovoran za odobravanje i upravljanje pristupom treće strane niti za investiciono planiranje.

5. Ako je imenovan nezavisni operator sistema, vlasnik prenosnog sistema:

<p>a) u potrebnoj mjeri surađuje sa nezavisnim operatorom sistema i pruža mu podršku za izvršenje njegovih zadataka, uključujući posebno pružanje svih relevantnih informacija;</p> <p>b) finansira investicije za koje je odluku donio nezavisni operator sistema, a koje je odobrilo regulatorno tijelo, ili daje saglasnost za investiranje od strane bilo koje druge zainteresovane strane, uključujući nezavisnog operatora sistema. Relevantne aranžmane za finansiranje odobrava regulatorno tijelo. Prije takvog odobrenja, regulatorno tijelo se konsultuje sa vlasnikom prenosnog sistema i sa drugim zainteresovanim stranama;</p> <p>c) obezbjeđuje pokriće obaveze vezane za pristup mreži, osim obaveza koje se odnosi na zadatke nezavisnog operatora sistema; i</p> <p>d) Obezbuđuje garancije u svrhu lakšeg finansiranja proširenja mreže, osim investicija za koje je, shodno tački (b) dao saglasnost za finansiranje od strane neke druge interesne strane, uključujući nezavisnog operatora sistema.</p> <p>6. U saradnji sa regulatornim tijelom, relevantno nacionalno tijelo za konkurenciju dobija sve relevantne moći potreben za efektivno nadgledanje saglasnosti vlasnika prenosnog sistema sa obavezama datim u paragrafu 5.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 14</i></p> <p>Razdvajanje vlasnika prenosnog sistema</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprimjenljivo</p>		

<p>1. Ako je imenovan nezavisni operator sistema, vlasnik prenosnog sistema koji je dio vertikalno integrisanog preduzeća nezavisan je najmanje u smislu svog pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka od ostalih aktivnosti koje se odnose na prenos.</p> <p>2. Da bi se obezbijedila nezavisnost vlasnika prenosnog sistema na koju se poziva u u stavu 1, primjenjuju se najmanje slijedeći kriterijumi:</p> <p>(a) osobe koje su odgovorne za upravljanje vlasnikom prenosnog sistema ne učestvuje u strukturama integrisanog elektroenergetskog preduzeća koje je odgovorno, direktno ili indirektno, za svakodnevni rad proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom;</p> <p>(b) opotrebno je preduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da su profesionalni interesi osoba koje su odgovorne za upravljanje vlasnikom prenosnog sistema uzeti u obzir na način koji osigurava njihovo nezavisno djelovanje;</p> <p>(c) vlasnik prenosnog sistema utvrđuje program saglasnosti u kojem su utvrđene mjere kojima se isključuje mogućnost diskriminatornog ponašanja, i osigurava adekvatno nadgledanje njegovog poštovanja. Program saglasnosti utvrđuje posebne obaveze za zaposlene u cilju ispunjenja ovog cilja. Godišnji izvještaj u kojem su sadržane preduzete mjere, dostavlja regulatornom tijelu lice ili tijelo odgovorno za monitoring programa saglasnosti i on se objavljuje.</p>				
---	--	--	--	--

<p>3. Komiteta može da usvoji smjernice u svrhu osiguranja potpune i efikasne usklađenosti vlasnika prenosnog sistema sa paragrafom 2 ovog člana. Ove mjere, izrađene u svrhu izmjene elemenata ove Direktive koji nijesu ključni njenom dopunom, usvajaju se u skladu sa regulatornom procedurom uz temeljnost na koju upućuje član 46(2).</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 15</i></p> <p style="text-align: center;">Angažovanje i balansiranje</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje snabdijevanje električnom energijom koje se zasniva na obavezama iz ugovora, uključujući i one koje proizilaze iz specifikacija prikupljanja ponuda, operator prenosnog sistema je, tamo gdje obavlja ovu funkciju, odgovoran za angažovanje proizvodnih instalacija na svom području i za utvrđivanje korišćenja interkonektora sa drugim sistemima.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>2. Angažovanje proizvodnih instalacija i korišćenje interkonektora određuje se prema kriterijima koje odobravaju nacionalna regulatorna tijela ako su za to nadležna, a koji moraju biti objektivni, javno objavljeni i primijenjeni na nediskriminatoran način čime se osigurava pravilno funkcionisanje internog tržišta električne energije. Uzimaju se u obzir ekonomske prednosti električne energije iz raspoloživih proizvodnih instalacija ili električne energije dobijene prenosom preko interkonektora kao i tehnička ograničenja sistema.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno članom 130 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>3. Zemlja članica može da zahtijeva od operatora sistema da prilikom angažovanja proizvodnih instalacija djeluje u skladu sa članom 16 Direktive 2009/28/EZ koristeći obnovljive izvore energije. Takođe, oni mogu da traže od operatora sistema da prilikom angažovanja proizvodnih instalacija da prioritet istovremenoj proizvodnji toplote i energije.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>4. Zemlja članica može, zbog bezbjednosti snabdijevanja, narediti da se prioritet da angažovanju proizvodnih instalacija koje koriste domaće primarne izvore energije do mjere koja u kalendarskoj godini ne prelazi 15% od ukupne primarne energije potrebne za proizvodnju električne energije potrošene u toj zemlji članici.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 17 i 114 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>5. Regulatorna tijela, ako su zemlje članice tako predvidjele, ili zemlje članice zahtijevaju od operatora prenosnog sistema da zadovolji minimalne standarde održavanja i razvoja prenosnog sistema, uključujući i kapacitete za interkonekciju.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>6. Operatori prenosnog sistema, kad god objavljuju tu funkciju, nabavljaju energiju koju koriste za pokrivanje energetske gubitaka kao i rezerve kapaciteta u svom sistemu u skladu sa transparentnim, nediskriminirajućim i tržišno zasnovanim procedurama.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 111 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>7. Pravila koja operatori prenosnog sistema usvajaju za balansiraju elektroenergetskog sistema su objektivna, transparentna i nediskriminirajuća, uključujući i pravila za zaračunavanje naknada za energetske neravnoteže koje plaćaju korisnici njegovog sistema. Rokovi i uslovi, uključujući pravila i tarife, za pružanja takvih usluga od strane operatora</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 43, 44 i 130 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>prenosnih sistema određuju se u skladu sa metodologijom kompatibilnom sa članom 37(6) na nediskriminirajući i na način koji odražava troškove, i javno se objavljuju.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 16</i></p> <p style="text-align: center;">Povjerljivost za operatore prenosnog sistema i vlasnika prenosnog sistema</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje član 30 kao ni druge zakonske obaveze otkrivanja informacija, svaki operator prenosnog sistema i svaki vlasnik prenosnog sistema drži u tajnosti komercijalno osjetljive informacije do kojih je došao u toku obavljanja svojih poslova i sprečava da se informacije o njegovim vlastitim aktivnostima, koje potencijalno mogu predstavljati prednost, otkrivaju na diskriminatoran način. Posebno, ne objelodanjuje komercijalno osjetljive informacije preostalim djelovima preduzeća sem ako to nije potrebno za sprovođenje poslovne transakcije. Da bi se osigurala puno poštovanje pravila o razvajanju informacija, zemlje članice osiguravaju da vlasnik prenosnog sistema i preostali dio preduzeća ne koriste zajedničke službe, kao što su zajedničke pravne službe, osim čisto administrativnih ili IT funkcija</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno čl. 43 i 93 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>2. U kontekstu kupovine ili prodaje električne energije od strane odnosnog preduzeća, operatori prenosnog sistema neće zloupotrijebiti komercijalno osjetljive informacije dobijene od trećih strana u</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno članom 93 Zakona o</p>	

kontekstu osiguranja pristupa sistemu ili pregovora o pristupu sistemu.			energetici (Sl. list CG, 5/16)	
3. Informacije potrebne za efikasnu konkurenciju i efikasno funkcionisanje tržišta se javno objavljuju. Ta obaveza se sprovodi bez dovođenja u pitanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 114 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE V</p> <p style="text-align: center;">NEZAVISNI OPERATOR PRENOSA</p> <p style="text-align: center;"><i>Član 17- 21</i></p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprijemljivo		
<p style="text-align: center;"><i>Član 22</i></p> <p style="text-align: center;">Razvoj mreže i ovlašćenja za donošenje investicionih odluka</p> <p>1. Operatori prenosnog sistema svake godine podnose regulatornom tijelu desetogodišnji plan razvoja mreže zasnovan na postojećoj i predviđenoj ponudi i tražnji, nakon konsultacije svih relevantnih akterima. Ovaj desetogodišnji plan razvoja mreže sadrži efikasne mjere za garantovanje adekvatnosti sistema i sigurnosti u snabdijevanju.</p> <p>2. Desetogodišnji plan razvoja mreže naročito:</p> <p style="margin-left: 20px;">a) ukazuje učesnicima na tržištu na glavnu prenosnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili poboljšati u narednih deset godina;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno čl. 46, 47, 112 i 170 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	

<p>b) sadrži sve investicije o kojima je već donijeta odluka i naznaku novih investicija koje treba izvršiti u naredne tri godine;</p> <p>c) obezbjeđuje vremenski okvir za sve investicione projekte.</p> <p>3. Prilikom izrade desetogodišnjeg plana razvoja mreže, operator prenosnog sistema realno pretpostavlja razvoj proizvodnje, snabdijevanja, potrošnje i razmjene sa drugim zemljama, uzimajući u obzir investicione planove za regionalne i mreže širom Zajednice.</p> <p>4. Regulatorno tijelo konsultuje sve aktuelne i potencijalne korisnike u pogledu desetogodišnjeg plana razvoja mreže na otvoren i transparentan način. Lica ili preduzeća koja tvrde da su potencijalni korisnici sistema treba to da potvrde. Regulatorno tijelo objavljuje rezultat procesa konsultacije, posebno moguće potrebe za investicijama.</p> <p>5. Regulatorno tijelo provjerava da li desetogodišnji plan razvoja mreže pokriva sve investicione potrebe identifikovane u toku procesa konsultacije i da li je on konsistentan sa neobavezujućim desetogodišnjim planom razvoja mreže širom Zajednice na koji upućuje član 8(3) Regulacije EZ br. 714/2009. Ukoliko postoji sumnja u pogledu konsistentnosti sa planom razvoja mreže širom Zajednice, regulatorno tijelo konsultuje Agenciju. Regulatorno tijelo može da zahtijeva od operatora prenosnog sistema da izmijeni svoj desetogodišnji plan razvoja mreže.</p>				
---	--	--	--	--

<p>6. Regulatorno tijelo nadgleda i procjenjuje implementaciju desetogodišnjeg plana razvoja mreže.</p> <p>7. U slučajevima kada operator prenosnog sistema, osim ako postoje važni razlozi koji su van njegove kontrole, ne sprovede investiciju koja je trebala biti izvršena u sledeće tri godine u skladu sa desetogodišnjim planom razvoja mreže, zemlje članice osiguravaju da regulatorno tijelo preduzmu najmanje jednu od sljedećim mjera za osiguranje izvršenja date investicije, ako je ta investicije još uvijek relevantne na osnovu najskorijeg desetogodišnjeg plana razvoja mreže:</p> <p>a)da se od operatora prenosnog sistema traži da sprovede investicije u pitanju</p> <p>b)da se organizuje tenderska procedura otvorena za svakog investitora za date investicije; ili</p> <p>c)da se operator prenosnog sistema obaveže da prihvati povećanje kapitala za finansiranje potrebnih investicija i omogući nezavisnom investitoru da učestvuje u kapitalu.</p> <p>Ako regulatorno tijelo iskoristi svoja ovlašćenja data u tački (b) prvog podparagrafa, ono može da obaveže operatora prenosnog sistema da se složi sa jednim ili više od sljedećeg:</p> <p>a)finansiranje od strane treće strane;</p> <p>b)izgradnja od strane treće strane;</p> <p>c)vlastita izgradnja nove imovine;</p>				
--	--	--	--	--

<p>d)vlastito poslovanje nove imovine.</p> <p>Operator prenosnog sistema obezbjeđuje investitorima sve informacije potrebne za realizaciju investicija, priključenje nove imovine na prenosnu mrežu, i generalno čini sve da olakša implementaciju investicionog projekta.</p> <p>Regulatorno tijelo odobrava relevantne finansijske aranžmane.</p> <p>8. Ako regulatorno tijelo koristi svoje ovlašćenje iz prvog podparagrafa paragrafa 7, relevantne tarifne regulacije pokrivaju troškove odnosnih investicija.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 23</i></p> <p style="text-align: center;">Ovlašćenja za donošenje odluka vezanih za priključenje nove elektrane na prenosni sistem</p> <p>1. Operator prenosnog sistema utvrđuje i objavljuje transparentne i efikasne procedure za nediskriminatorno priključenje novih elektrana na prenosni sistem. Ove procedure odobravaju nacionalna regulatorna tijela.</p> <p>2. Operator prenosnog sistema nema pravo da odbije priključenje nove elektrane na osnovu mogućih budućih ograničenja u raspoloživim mrežnim kapacitetima, kao što je zagušenje u udaljenim djelovima prenosnog sistema. Operator prenosnog sistema obezbjeđuje potrebne informacije.</p> <p>3. Operator prenosnog sistema nema pravo da odbije novo mjesto priključenja zbog dodatnih troškova povezanih sa potrebnim povećanjem</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 114 i 175 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

kapaciteta elemenata sistema u blizini mjesta priključenja.				
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE VI</p> <p style="text-align: center;">OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA</p> <p style="text-align: center;"><i>Član 24</i></p> <p>Imenovanje operatora distributivnog sistema</p> <p>Zemlje članice imenuju, ili zahtijevaju od preduzeća koja posjeduju ili su odgovorna za distributivne sisteme, da imenuju jednog ili više operatora distributivnog sistema na vremenski period koji odrede zemlje članice uzimajući u obzir efikasnost i ekonomsku ravnotežu. Zemlje članice obezbjedjuju da operatori distributivnog sistema djeluju u skladu sa članovima 25, 26 i 27.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno čl. 65 i 115 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
<p style="text-align: center;"><i>Član 25</i></p> <p>Zadaci operatora distributivnog sistema</p> <p>1. Operator distributivnog sistema odgovoran je za osiguranje dugoročnu sposobnost sistema da zadovolji razumne potrebe za distribucijom električne energije, poslovanjem, održavanjem i razvojem sigurnog, pouzdanog i efikasnog sistema za distribuciju električne energije po ekonomskim uslovima u svojoj oblasti uz poštovanje životne sredine i energetske efikasnosti.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 116 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	

2. Ni u kom slučaju ne smije vršiti diskriminaciju između korisnika sistema ili klasa korisnika sistema, posebno ne u korist njemu povezanih preduzeća.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 115 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
3. Operator distributivnog sistema pruža korisnicima sistema informacije koje su im potrebne za efikasan pristup sistemu, uključujući korišćenje sistema.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 116 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
4. Zemlje članice mogu zahtijevati od operatora distributivnog sistema da, prilikom angažovanja proizvodnih instalacija, da prioritet proizvodnim instalacijama koje koriste obnovljive izvore energije ili otpad ili istovremeno proizvode toplotu i energiju.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 116 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
5. Svaki operator distributivnog sistema, kad god obavlja tu funkciju, nabavlja energiju koju koristi za pokrivanje energetske gubitaka kao i rezerve kapacitete u svom sistemu u skladu sa transparentnim, nediskriminirajućim i tržišno zasnovanim procedurama. Ovaj zahtjev ne dovodi u pitanje korišćenje električne energije nabavljene na osnovu ugovora zaključenih prije 1. januara 2002. godine.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 115 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
6. Ako je operator distributivnog sistema odgovoran za balansiranj elektroenergetskog sistema, pravila koja usvoji u tu svrhu su objektivna, transparentna i nediskriminirajuća, uključujući i pravila za	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno čl. 129 i 130 Zakona o	

<p>zaračunavanje naknada za energetska neravnotežu koje plaćaju korisnici njihovih mreža. Rokovi i uslovi za pružanja takvih usluga od strane operatora distributivnih sistema, uključujući pravila i tarife, utvrđuju se u skladu sa članom 37(6) na nediskriminirajući način koji odražava troškove, i javno se objavljuju.</p>			<p>energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>7. Prilikom planiranja razvoja distributivne mreže, operator distributivnog sistema uzima u obzir mjere energetske efikasnosti/upravljanja potražnjom ili distribuirane proizvodnje koje mogu odgoditi potrebu za unapređenjem ili zamjenom elektroenergetskih kapaciteta.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 116 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Član 26</i></p> <p>Razdvajanje operatora distributivnih sistema</p> <p>1. Ako je operator distributivnog sistema dio vertikalno integrisanog preduzeća, on je nezavisan od drugih aktivnosti koje nijesu vezane za distribuciju najmanje u smislu pravnog oblika, organizacije i odlučivanja. Ova pravila ne stvaraju obavezu vlasničkog razdvajanja osnovnih sredstava operatora distributivnog sistema od vertikalno integrisanog preduzeća.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 137 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>2. Pored zahtjeva iz stava 1 gdje je operator distributivnog sistema dio vertikalno integrisanog preduzeća, operator distributivnog sistema je nezavisan od ostalih aktivnosti koje se ne odnose na distribuciju u smislu svoje organizacije i odlučivanja.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 137 i 139 Zakona o</p>	

<p>Da bi se to postiglo, primjenjuju se slijedeći kriterijumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) one osobe koje su odgovorne za upravljanje operatorom prenosnog sistema ne moraju ucestvovati u strukturama kompanije integrisanog elektroenergetskog preduzeca koje je odgovorno, direktno ili indirektno, za svakodnevan rad proizvodnje, distribucije i snabdijevanja elektricom energijom; b) moraju se preduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da se profesionalni interesi osoba koje su odgovorne za upravljanje operatorom distributivnog sistema uzmu u obzir na način koji im osigurava nezavisno djelovanje; c) operator distributivnog sistema ima efektivna prava odlučivanja koja su nezavisna od integrisanog elektroenergetskog preduzeć s obzirom na sredstva potrebna za rad, održavanje i razvoj mreže U svrhu izvršavanja ovih zadataka operatoru distributivnog sistema stoje na raspolaganju potrebni resursi, uključujući ljudske, tehničke, fizičke i finansijske. To ne sprečava postojanje odgovarajućih mehanizama za koordinaciju kojima se osigurava zaštita prava ekonomskog i upravljačkog nadzora koji ima matična kompanija po pitanju povrata na imovinu u zavisnom preduzeću a koja su indirektno regulisana članom 37(6). Konkretno, time matična kompanija ima mogućnost davanja saglasnosti na godišnji finansijski plan, ili neki 			<p>energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
--	--	--	---------------------------------------	--

<p>drugi ekvivalentni instrument operatora distributivnog sistema i postavljanja globalnih ograničenja na nivoe zaduživanja svojih podružnih preduzeća. Matična kompanija nema pravo da daje uputstva vezana za svakodnevni rad, niti uputstva u vezi pojedinačnih odluka vezanih za izgradnju ili unapređenje distributivnih vodova ukoliko iste ne prelaze usvojeni finansijski plan, ili neki drugi ekvivalentan instrument;</p> <p>d) operator distributivnog sistema uspostavlja program uskladjivanja, kojim se određuju mjere kojima se isključuje mogućnost diskriminatornog ponašanja, kao i odgovarajuće praćenje njegovog nadgledanja. Program određuje posebne obaveze zaposlenih vezane uz ispunjeene tog cilja. Lice ili tijelo zaduženo za monitoring programa saglasnosti, te referent za saglasnost operatora distributivnog sistema, dostavljaju regulatornom tijelu iz člana 35(1) godišnji izveštaj u kojem su sadržane mjere koje su preduzete, i taj se izvještaj objavljuje. Referent za saglasnost operatora distributivnog sistema je potpuno nezavistan i ima pristup svim potrebnim informacijama operatora distributivnog sistema i nekog drugog srodnog preduzeća prilikom izvršenja svog zadatka.</p>				
<p>3. Ako je operator distributivnog sistema dio vertikalno integrisanog preduzeća, zemlje članice osiguravaju da regulatorna tijela ili neka druga kompetentna tijela kontrolišu aktivnosti operatora</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 48 Zakona o</p>	

distributivnog sistema tako da on ne može da koristi prednost svoje vertikalne integracije za narušavanje konkurencije. Konkretno, vertikalno integrisani operatori distributivnog sistema ne mogu biti zamijenjeni, u svojoj komunikaciji i zaštićenog imena, posebnim identitetom ogranka za snabdijevanje vertikalno integrisanog preduzeća.			energetici (Sl. list CG, 5/16)	
4. Zemlje članice mogu da odluče da ne primjenjuju stavove 1, 2 i 3 na integrisana elektroenergetska preduzeća koja opslužuju manje od 100 000 priključenih potrošača, ili koja opslužuju male izolovane sisteme.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		
<p style="text-align: center;"><i>Član 27</i></p> <p style="text-align: center;">Obaveza povjerljivosti za operatore distributivnih sistema</p> <p>Ne dovodeći u pitanje član 30 ili bilo koju drugu zakonsku obavezu otkrivanja informacija, operator distributivnog sistema mora čuvati u tajnosti komercijalno osjetljive informacije do kojih je došao u toku obavljanja svojih poslova, i spriječiti pristrasno otkrivanje informacija o svojim vlastitim aktivnostima koje mogu predstavljati komercijalnu prednost.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 93 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
<p style="text-align: center;"><i>Član 28</i></p> <p style="text-align: center;">Zatvoreni distributivni sistemi</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 117 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	

<p>1. Zemlje članice mogu da obezbijede da nacionalna regulatorna tijela ili druga kompetentna tijela klasifikuju sistem koji distribuira električnu energiju u okviru geografski zatvorene industrijske, komercijalne lokacije ili lokacije zajedničkih usluga kao zatvoreni distributivni sistem koji, ne dovodeći u pitanje paragraf 4, ne snabdijeva potrošače iz kategorije domaćinstva ukoliko:</p> <p>a) su zbog specifičnih tehničkih ili razloga sigurnosti, poslovanje ili proces proizvodnje korisnika tog sistema integrisani; ili</p> <p>b) taj sistem distribuira električnu energiju primarno vlasniku ili operatoru sistema ili njegovim povezanim preduzećima.</p>				
<p>2. Zemlje članice mogu da obezbijede da nacionalna regulatorna tijela izuzmu operatora zatvorenog distributivnog sistema iz:</p> <p>a) zahtjeva datog u članu 25(5) koji se odnosi na nabavku energija koju oni koristi za pokriće energetske gubitaka i rezervnog kapaciteta u svom sistemu u skladu sa transparentnim, nediskriminativnim i na tržištu zasnovanim procedurama;</p> <p>b) zahtjeva datog u članu 32(1) da tarife, ili metodologije na kojima se temelji njihov obračun budu odobrene prije njihovog stupanja na snagu u skladu sa članom 37.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 119 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>3. Ukoliko se odobrava izuzeće dato u paragrafu 2, važeće tarife, ili metodologije na kojima se temelji njihov obračun se pregledavaju i odobravaju u skladu sa članom 37 na zahtjev korisnika zatvorenog distributivnog sistema.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 119 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>4. Uzgredna upotreba od strane malog broja domaćinstava angažovanih kod ili na sličan način povezanih sa vlasnikom distributivnog sistema i lociranih na području koje opslužuje zatvoreni distributivni sistem ne sprečavaju odobrenje izuzeća datog u paragrafu 2.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 117 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p><i>Član 29</i></p> <p>Kombinovani operator</p> <p>Član 26(1) ne sprečava poslovanje kombinovanog operatora prenosnog i distributivnog sistema ukoliko operator poštuje član 9(1), ili 13 I 14, ili poglavlje V ili potpada pod član 44(2).</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>		
<p>POGLAVLJE VII</p> <p>RAZDVAJANJE I TRANSPARENTNOST RAČUNA</p> <p><i>Član 30</i></p> <p>Pravo pristupa računu</p> <p>1. Zemlje članice ili svako kompetentno tijelo koje oni odrede, uključujući i regulatorna tijela iz člana 35 imaju pravo pristupa računima elektroenergetskih</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 50 i 93 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>preduzeća u skladu sa članom 31, u mjeri u kojoj je to potrebno da obavljanje njihovih funkcija.</p> <p>2. Zemlje članice ili svako kompetentno tijelo koje oni odrede, uključujući i regulatorna tijela moraju držati u tajnosti komercijalno osjetljive informacije. Zemlje članice mogu da obezbijede otkrivanje takvih informacija ako je to potrebno da bi kompetentna tijela mogla obavljati svoje funkcije.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 31</i></p> <p style="text-align: center;">Razdvajanje računa</p> <p>1. Zemlje članice preduzimaju sve potrebne korake kako bi osigurale da se računi elektroenergetskih preduzeća čuvaju u skladu sa stavovima 2 i 3.</p> <p>2. Elektroenergetska preduzeća, kakav god bio njihov sistem vlasništva ili pravni oblik, sacinjavaju, prilažu na reviziju i objavljuju svoje godišnje račune u skladu sa pravilima nacionalnog zakona koji se bavi godišnjim računima kompanija ograničenih dugovanja usvojenih u skladu sa Četvrtom direktivom Savjeta 78/660/EC od 25.jula 1978 i zasnovano na članu 44(2)(g)() Ugovora o godišnjim računima kompanija određenog tipa ().</p> <p>Preduzeća koja nisu pravno obavezana da objavljuju svoje godišnje račune, čuvaju kopiju istih i stavljaju na raspolaganje javnosti u svojoj direkciji.</p> <p>3. Elektroenergetska preduzeća, u svom internom računovodstvu, vode odvojene račune za svaku od</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 138 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>svojih prenosnih i distributivnih aktivnosti kao što bi se to od njih zahtijevalo kad bi te pomenute aktivnosti obavljala posebna preduzeća, sa ciljem izbjegavanja diskriminacije, unakrsnog subvencioniranja i narušavanja konkurentnosti. Oni takodje vode i račune, koji mogu biti konsolidovani, za druge elektroenergetske aktivnosti koje se ne odnose na prenos ili distribuciju. Do 1.jula 2007.godine oni vode odvojene račune za aktivnosti snabdijevanja kvalifikovanih kupaca i aktivnosti snabdijevanja nekvalifikovanih kupaca. Prihod od vlasništva nad prenosnim/distributivnim sistemom navodi se u računima. Prema potrebi, oni vode konsolidovane račune za druge aktivnosti koje nisu vezane za električnu energiju. Interni računi uključuju bilans stanja i bilans uspjeha za svaku aktivnost.</p> <p>4. Revizija iz stava 2 posebno provjerava poštovanje obaveza izbjegavanja diskriminacije i unakrsne subvencije datih stavu 3.</p>				
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE VII</p> <p style="text-align: center;">ORGANIZACIJA PRISTUPA SISTEMU</p> <p style="text-align: center;"><i>Član 32</i></p> <p style="text-align: center;">Pristup trećeg lica</p> <p>1. Zemlje članice osiguravaju implementaciju sistema pristupa treće strane prenosnim i distributivnim sistemima na osnovu objavljenih tarifa koje se primjenjuju na sve kvalifikovane kupce objektivno i bez diskriminacije izmedju korisnika sistema. Zemlje</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno čl. 44, 45, 112, 116, 133 i 134 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>članice osiguravaju odobravanje ovih tarifa ili metodologija za njihovo izračunavanje prije njihovog stupanja na snagu u skladu sa članom 37 i objavljivanje ovih tarifa i metodologija-ako su odobrene samo metodologije- prije njihovog stupanja na snagu.</p>				
<p>2. Operator prenosnog ili distributivnog sistema može da odbije pristup mreži ako za to nema potrebnih kapaciteta. Takvo odbijanje mora da bude potkrijepljeno valjanim razlozima, posebno u smislu člana 3, koji su zasnovani na objektivnim i tehnički i ekonomski opravdanim kriterijumima. Ako su zemlje članice tako odredile, regulatorna tijela ili zemlje članice osiguravaju da se ovi kriterijumi primjenjuju konsistentno i da korisnik sistema kojem je odbijen pristup može da koristi proceduru za rješavanje spora. Prema potrebi i u slučaju uskraćivanja pristupa, regulatorna tijela takođe osiguravaju da operator prenosnog ili distributivnog sistema pruža relevantne informacije o mjerama koje su potrebne za unapređenje mreže. Strani koja zahtijeva takvu informaciju može se zaračunati razumna naknada koja odražava troškove pružanja takve informacije.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 133 i 134 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p><i>Član 33</i></p> <p>Otvaranje tržišta i reciprocitet (uzajamnost)</p> <p>1. Zemlje članice osiguravaju da kvalifikovani kupci budu:</p> <p>a. do 1.jula 2004. godine kvalifikovani kupci kako je predviđeno u članu 19 (1) do (3)</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>		

<p>Direktive 96/92/EZ. Zemlje članice objavljuju kriterije za definisanje ovih kvalifikovanih kupaca do 31.januara svake godine;</p> <p>b. od 1.jula 2004.godine svi kupci osim domaćinstava;</p> <p>c. od 1.jula 2007.godine, svi kupci.</p>				
<p>2. U svrhu izbjegavanja neravnoteže u otvaranju elektroenergetskih tržišta:</p> <p>(a) ugovori za snabdijevanje električnom energijom sa kvalifikovanim kupcima u sistemu druge zemlje članice se ne zabranjuju ako se kupac smatra kvalifikovanim u oba sistema; i</p> <p>(b) u slučajevima kada se transakcija opisana u tački (a) odbije jer je kupac kvalifikovan samo u jednom od dva sistema, Komisija može obavezati stranu koja odbija pristup, uzimajući u obzir situaciju na tržištu i zajednički interes, da izvrši traženo snabdjevanje na zahtjev zemlje članice u kojoj se nalazi kvalifikovani kupac.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 65, 189 i 203 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p><i>Član 34</i></p> <p>Direktni vodovi</p> <p>1. Zemlje članice preduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile:</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 43 i 188 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>(a) Svim proizvođačima električne energije i subjektima za snabdijevanje električnom energijom osnovanim unutar njihove teritorije da snabdijevaju svoje poslovne prostorije, podružnice i kvalifikovane kupce preko direktnog voda;</p> <p>(b) proizvođaču i subjektu za snabdijevanje električnom energijom da vrši snabdijevanje svakog kvalifikovanog kupca na svojoj teritoriji preko direktnog voda.</p> <p>2. Zemlje članice uspostavljaju kriterije za dodjelu ovlaštenja za izgradnju direktnih vodova na svojoj teritoriji. Ovi kriteriji moraju biti objektivni i nediskriminirajući.</p> <p>3. Mogućnost snabdijevanja električnom energijom putem direktnog voda u skladu sa stavom 1 ne utiče na mogućnost sklapanja ugovora o električnoj energiji u skladu sa članom 32.</p> <p>4. Zemlje članice mogu izraditi odobrenje za izgradnju direktnog voda pod uslovom da je odbijen pristup sistemu shodno članu 32, ili da je pokrenuta procedura za rješavanje sporova po članu 37.</p> <p>5. Zemlje članice mogu da odbiju izdavanje ovlašćenja za izgradnju direktnog voda ukoliko bi takvo izdavanje odobrenja ometalo sprovedenej odredbi člana 3. Takvo odbijanje mora biti potkrijepljeno valjanim razlozima.</p>				
--	--	--	--	--

<p style="text-align: center;">NACIONALNA REGULATORNA TIJELA</p> <p style="text-align: center;"><i>Član 35</i></p> <p style="text-align: center;">Imenovanje i nezavisnost regulatornih tijela</p>	<p style="text-align: center;">Član 1</p> <p>U Zakonu o energetici ("Službeni list CG", broj 5/16) u članu 27 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi: „(2) Agencija obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.“</p> <p>Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>1. Svaka zemlja članica imenuje jedno nacionalno regulatorno tijelo na nacionalnom nivou.</p> <p>2. Paragraf 1 ovog člana ne dovodi u pitanje imenovanje drugih regulatornih tijela na regionalnom nivou u okviru zemalja članica, ukoliko postoji jedan viši predstavnik u svrhu zastupanja i kontakta na nivou Zajednice u okviru odbora regulatora Agencije u skladu sa članom 14(1) Regulacije EZ br. 713/2009.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>3. Iznimno iz paragrafa 1 ovog člana, zemlja članica može da imenuje regulatorna tijela za male sisteme u geografski odvojenom regionu čija je potrošnja u 2008.g bila manja od 3% ukupne potrošnje zemlje članice čiji su dio. Ovo istupanje ne dovedi u pitanje imenovanje jednog višeg predstavnika u svrhu zastupanja i kontakta na nivou Zajednice u okviru odbora regulatora Agencije u skladu sa članom 14(1) Regulacije EZ br. 713/2009.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprijemljivo</p>		
<p>4. Zemlje članice garantuju nezavisnost regulatornog tijela i obezbjeđuju da ono svoje nadležnosti sprovodi nepristrasno i transparentno. U tu svrhu, zemlje članice osiguravaju da regulatorno tijelo, prilikom izvršenja regulatornih zadataka datih ovom direktivnom i odnosnim zakonom, bude:</p>	<p style="text-align: center;">Član 1</p> <p>U Zakonu o energetici ("Službeni list CG", broj 5/16) u članu 27 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi: „(2) Agencija obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.“</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>a)pravno razdvojeno i funkcionalno nezavisno od svih drugih javnih ili privatnih subjekata,</p> <p>b)osigurava da njegovi zaposleni i lica odgovorna za njegovo upravljanje:</p> <p>i) djeluju nezavisno od bilo kakvog tržišnog interesa, i</p> <p>ii) ne traže ili primaju direktne instrukcije od nekog vladinog ili drugog javnog ili privatnog organa kod sprovođenja regulatornih zadataka. Ovaj zahtjev ne isključuje, prema potrebi, usku saradnju sa drugim relevantnim nacionalnim tijelima ili opšte političke smjernice koje vlada izdaje, a koje se ne odnose na regulatorne moći i obaveze date članom 37.</p>	<p>Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.</p>			
<p>5. u cilju zaštite nezavisnosti regulatornog tijela, zemlje članice posebno osiguravaju da:</p> <p>a)regulatorno tijelo može da donese autonomne odluke, nezavisno od bilo kojeg političkog tijela, i ima odvojena godišnja bužetska izdvajanja, sa autonomijom u primjeni alociranog budžeta, i adekvatne ljudske i finansijske resurse za sprovođenje svojih zaduženja, i</p>	<p>Član 1</p> <p>U Zakonu o energetici ("Službeni list CG", broj 5/16) u članu 27 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„(2) Agencija obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.“</p> <p>Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>b)da se članovi odbora regulatornog tijela, ili u odsustvu odbora, najviše rukovodstvo regulatornog tijela imenuju na određeni period od pet do sedam godina koji se može još jednom obnoviti.</p> <p>U pogledu tačke b) prvog podparagrafa, zemlje članice obezbjeđuju za odbor ili članove najvišeg rukovodstva adekvatnu šemu rotacije. Članovi odbora ili, u odsustvu odbora, članovi najvišeg rukovodstva mogu biti razriješeni dužnosti u toku svojih mandata samo ukoliko ne ispunjavaju uslove date ovim članom ili budu okrivljeni za loše upravljanje prema nacionalnom zakonu.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 34 i 37 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Član 36</i></p> <p style="text-align: center;">Opšti ciljevi regulatornog tijela</p> <p>Izvršavajući regulatorne zadatke navedenih u ovoj Direktivi, regulatorno tijelo preduzima sve razumne mjere u cilju sprovođenja sljedećih ciljeva datih u okviru njihovih dužnosti i ovlašćenja utvrđenih u članu 37, uz konsultaciju sa drugim relevantnim nacionalnim tijelima uključujući tijela za konkurenciju, ne dovodeći u pitanje njihove nadležnosti:</p> <p>a)U saradnji sa Agencijom, regulatornim tijelima drugih zemalja članica i Komisijom, promovisanje konkurentnog, bezbjednog i ekološki održivog internog tržišta električne energije u Zjednici, i efikasno otvaranje tržišta za sve potrošače i snabdjevače u Zajednici i osiguranje adekvatnih uslova za efikasno i pouzdano funkcionisanje elektro</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 41 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>energetskih mreža, uzimajući u obzir dugoročne ciljeve,</p> <p>b) razvoj konkurentnih i djelotvornih regionalnih tržišta u Zajednici radi ostvarenja ciljeva iz tačke a),</p> <p>c) eliminisanje restrikcija za trgovinu električnom energijom između zemalja članica, uključujući razvoj adekvatnih prekograničnih prenosnih kapaciteta kako bi se podmirila tražnja i podsticanje integracije nacionalnih mreža koja može olakšati tokove električne energije u Zajednici,</p> <p>d) pružanje pomoći u cilju postizanja troškovno najefikasnijeg razvoja bezbjednih, pouzdanih i efikasnih nediskriminatornih sistema koji su orjentisani na potrošača, i promovisanje adekvatnosti sistema i, u skladu sa opštim ciljevima energetske politike, energetske efikasnosti kao i integracije električne energije velikog i malog razmjera prozvedene iz obnovljivih izvora energije i distribuirane proizvodnje u prenosne i distributivne mreže,</p> <p>e) olakšavanje pristupa mreži za novi proizvodni kapacitet, a posebno uklanjanja barijera koje mogu spriječiti pristup novih tržišnih aktera i električnoj energiji iz obnovljivih izvora,</p> <p>f) osiguranje adekvatnih podsticaja za operatora sistema i korisnike sistema, kratkoročno i dugoročno, u svrhu povećanja efikasnost rada sistema i podsticanja integracije tržišta,</p>				
--	--	--	--	--

<p>g) obezbjeđenje koristi za potrošače od efikasnog funkcionisanja njihovih nacionalnih tržišta, promovisanjem efikasne konkurencije i pružanjem pomoći kod osiguranja zaštite potrošača,</p> <p>h) pružanje pomoći za postizanje visokih standarda univezalnih i javnih usluga kod snabdijevanja električnom energijom doprinoseći zaštiti ugroženih potrošača i kompabilnosti procesa razmjene podataka potrebnih za potrošačevu zamjenu snabdjevača.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 37</i></p> <p style="text-align: center;">Dužnosti i ovlašćenja regulatornih tijela</p> <p>1. Regulatorno tijelo ima sljedeća zaduženja:</p> <p>a) utvrđivanje ili odobravanje prenosnih i distributivnih tarifa ili njihovih metodologija, u skladu sa transparentnim kriterijumom ,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 43 i 44 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>b) osiguranje usklađenosti operatora prenosnog i distributivnog sistem, i ako je relevantno, vlasnika sistema, kao i svih elektroenergetskih subjekata sa njihovim obavezama datim u ovoj Direktivi i drugim relevantnim zakonom Zajednice, uključujući i prekogranična pitanja,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>c) saradnja sa regulatornim tijelom/a odnosnih zemalja članica i Agencijom u pogledu prekograničnih pitanja,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>d) usklađivanje sa i implementacija relevantnih pravno obavezujućih odluka Agencije i Komisije,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>e) godišnje izvještavanje relevantnih organa zemalja članica, Agencije i Komisiji o svojim aktivnostima i izvršenju svojih obaveza. Takvi izvještaji pokrivaju preduzete korake i rezultate postignute u pogledu svih zadataka datih u ovom članu,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 54 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>f) osiguranje nepostojanja unakrsnog subvencioniranja između aktivnosti prenosa, distribucije i snabdijevanja,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 58 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>g) monitoring investicionih planova operatora prenosnog sistema, i ocjenjivaje investicionih planova operatora prenosnog sistema u svojem godišnjem izvještaju s obzirom na njihovu konsistentnost sa planom razvoja mreže na nivou Zajednice datim u članu 8(3)(b) Regulacije EZ. Br. 714/2009; takva ocjena može da uključi preporuke za izmjenu ovih investicionih planova,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 46 i 112 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>h) monitoring usklađenosti sa i pregledavanje dosadašnjeg učinka pravila o bezbjednosti i pouzdanosti mreže i utvrđivanje ili odobravanje standarda i zahtjeva za kvalitetom usluga i snabdijevanje ili doprinos istima zajedno sa drugim kompetentnim tijelima,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 43 i 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>i) monitoring nivoa transparentnosti uključujući veleprodajne cijene i osiguranje saglasnosti elektroenergetskih subjekata sa obavezama transparentnosti,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>j) monitoring nivoa i efektivnosti otvaranja tržišta i konkurencije na veleprodajnom i maloprodajnom nivou uključujući berzu električne energije, cijene za domaćinstva uključujući sisteme za plaćanje unaprijed, naknade za promjenu snabdjevača, cijene/stope za isključenje, naknade za i pružanje usluga održavanja, i žalbe domaćinstava, kao i sve deformacije ili restrikcije konkurencije, uključujući pružanje svih relevantnih informacija i upućivanje svih relevantnih slučajeva na relevantna tijela za konkurenciju,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>k) Monitoring pojavljivanja restriktivnih ugovornih praksi, uključujući klauzule ekskluzivnosti koje mogu da spriječe velike potrošače koji nijesu domaćinstva da simultano pregovaraju sa više od jednog snabdjevača ili da ograniče njihov izbor. Ako je moguće, nacionalna regulatorna tijela obavještavaju nacionalna tijela za konkurenciju o takvim praksama,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>l) Poštovanje ugovorne slobode u pogledu ugovora o prekidnom snabdjevanju (upravljanje potrošnji) i dugoročnim ugovorima pod uslovom da su kompatibilni sa zakonom Zajednice i konsistentni sa politikama Zajednice,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 190 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>m) Monitoring vremena potrebnog operatorima prenosnog i distributivnog sistema za konekciju i popravke,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>n) Pružanje pomoći, zajedno sa drugim relevantnim tijelima, kod osiguranja efektivnosti i primjenljivosti mjera zaštite potrošača uključujući one koje su date u Aneksu 1,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 48, 56, 57, 205, 206 i 207 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>o) Objavljivanje preporuka, najmanje jednom godišnje, u pogledu usklađenosti cijena za snabdijevanje sa članom 3 i njihovo dostavljanje tijelima za konkurenciju, gdje je moguće,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 54 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>p) Osiguranje pristupa podacima o potrošnji potrošača, pružanje lako razumljivog harmonizovanog formata podataka o potrošnji na nacionalnom nivou za opcionu upotrebu i brz pristup svih potrošača takvim podacima shodno tački h Aneksa I,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 43 i 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>q) Monitoring implementacije pravila koja se odnose na uloge i odgovornosti operatora prenosnog sistema, operatora distributivnog sistema, snabdjevača i potrošača i drugih učesnika na tržištu shodno Regulativi EZ br. 714/2009,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Nije relevantno</p>	<p>Materija je predmet regulisanja Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa (Sl. list CG, 42/16)</p>	
<p>r) Monitoring investicija u proizvodne kapacitete u vezi sa sigurnošću u snabdijevanju,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>s) Monitoring tehničke saradnje između operatora prenosnog sistema Zajednice i operatora prenosnog sistema treće zemlje,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>t) Monitoring implementacije mjera bezbjednosti datih u članu 42, i</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 212, 213 i 214 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>u) Doprinos kompatibilnosti procesa razmjene podataka za najvažnije tržišne procese na regionalnom nivou.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>2. Ako je zemlja članica tako odredila, obaveze monitoringa date u paragrafu 1 mogu da sprovedu druga tijela osim regulatornog tijela. U takvom slučaju, informacije koje su rezultat takvog monitoringa stavljaju se na raspolaganje regulatornom tijelu u najkraćem mogućem roku.</p> <p>Pri obavljanju svojih dužnosti iz paragrafa 1 regulatorno tijelo, čuvajući svoju nezavisnost, i ne dovodeći u pitanje svoje posebne nadležnosti, prema</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 212, 53 i 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>potrebi, savjetuje sa operatorima prenosnog sistema i blisko saraduje sa drugim relevantnim nacionalnim tijelima u skladu sa principima bolje regulacije</p> <p>Sva odobrenja koja daje regulatorno tijelo ili Agencija na osnovu ove direktive ne dovode u pitanje niti jednu buduću primjereno opravdanu upotrebu ovlašćenja iz ovog člana od strane regulatornog tijela niti kazne koje uvedu druga relevantna tijela ili Komisija.</p>				
<p>3. Pored obaveza datih u paragrafu 1 ovog člana, nakon odabira nezavisnog operatora sistema na osnovu člana 13, regulatorno tijelo:</p> <p>a) nadgleda ispunjavanje obaveza iz ovog člana od strane vlasnika prenosnog sistema i nezavisnih operatora sistema, i određuje kazne za neispunjavanje tih obaveza u skladu sa paragrafom 4 (d),</p> <p>b) nadgleda odnose i komunikacije između nezavisnog operatora sistema i vlasnika prenosnog sistema kako bi se osigurala ispunjavanje obaveza od strane nezavisnog operatora sistema, a posebno odobrava ugovore i djeluje kao organ za rješavanje spora između nezavisnog operatora sistema i vlasnika prenosne mreže u pogledu žalbe koju podnosi neka od strana shodno paragrafu 11,</p> <p>c) ne dovodeći u pitanje proceduru datu u članu 13(2)(c), za prvi desetogodišnji plan razvoja mreže, odobrava investiciono planiranje i višegodišnji plan</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>		

<p>razvoja mreže koji svake godine prezentuje nezavisni operator sistema,</p> <p>d)osigurava da tarife za pristup mreži koje naplaćuje nezavisni operator sistema uključe i naknadu za vlasnika/e mreže što obezbjeđuje adekvatno obeštećenje za objekte mreže i sve nove investicije u mrežu, ukoliko su one ekonomične i efikasno uvedene,</p> <p>e)ima ovlašćenje da sprovede kontrole uključujući nenajavljene kontrole, u prostorijama vlasnika prensnog sistema i nezavisnog operatora sistema, i</p> <p>f)nadgleda korišćenje naknade za zagušenje koju naplaćuje nezavisni operator sistema u skladu sa članom 16(6) regulacije EZ 714/2009.</p>				
<p>4. Zemlje članice osiguravaju da regulatorna tijela dobiju ovlašćenje koje im omogućava da sprovedu svoje obaveze date u paragrafima 1,3 i 6 na efikasan i ekspeditivan način. U tu svrhu regulatorno tijelo ima najmanje sljedeće moći:</p> <p>a) da izda obavezujuće odluke za energetske subjekte,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>b) sprovodi istraživanja funkcionisanja tržišta električne energije, i donošenje odluke i uvođenje svih potrebnih i proporcionalnih mjera za promociju efikasne konkurencije i osigura adekvatno funkcionisanje tržišta. Ako je moguće, regulatorno tijelo je ovlašćeno da sarađuje sa nacionalnim tijelom</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 49 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

za konkurenciju i regulatorima na finansijskom tržištu ili Komisijom kod sprovođenja istraživanja koja se odnose na zakon o konkurenciji,				
c) da od energetske subjekata zahtijeva informacije koje su relevantne za ispunjenje svih njihovih zadataka, uključujući opravdanje za odbijanje pristupa trećoj strani, i sve informacije o mjerama potrebnim za unapređenje mreže,	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 50 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
d) da nametne efektivne, proporcionalne i odgovarajuće mjere energetskim subjektima koji se ne pridržavaju obaveza datih u direktivi ili neke druge relevantne pravno obavezujuće odluke regulatornog tijela ili Agencije, ili da predloži da kompetentni sud nametne takve kazne. To će uključiti moć uvođenja ili predlaganja uvođenja kazni za neispunjavanje njihovih obaveza iz ove Direktive u iznosu do 10% godišnjeg prometa operatora prenosnog sistema za operatora prenosnog sistema ili do 10% godišnjeg prometa vertikalno integrisanog subjekta za vertikalno integrisane subjekte, zavisno od slučaja, i	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 231 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
e) adekvatna prava na ispitivanje i relevantne moći davanja instrukcija za rješavanje sporova datih u paragrafu 11 i 12.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 49, 50, 56 i 57 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	

<p>5. Pored obaveza i moći koje su im povjerene shodno paragrafima 1 i 4 ovog člana, ako je operator prenosnog sistema imenovan u skladu sa poglavljem V, regulatorno tijelo ima najmanje sljedeće obaveze i moći:</p> <p>a) Uvođenje kazni u skladu sa paragrafom 4(d) za diskriminatorno ponašanje u korist vertikalno integrisanog subjekta,</p> <p>b) Nadgledanje komunikacije između operatora prenosnog sistema i vertikalno integrisanog subjekta kako bi osigurali da se operator prenosnog sistema prodržava svojih obaveza,</p> <p>c) Djelovanje u svojstvu organ za rješavanje sporova između vertikalno integrisanog subjekta i operatora prenosnog sistema u pogledu svake žalbe dostavljene shodno paragrafu 11,</p> <p>d) nadgledanje komercijalnih i finansijskih odnosa uključujući zajmove između vertikalno integrisanog subjekta i operatora prenosnog sistema,</p> <p>e) odobravanje svih komercijalnih i finansijskih sporazuma između vertikalno integrisanog subjekta i operatora prenosnog sistema pod uslovom da su oni u skladu sa tržišnim uslovima,</p> <p>f) zahtijevanje opravdanje od vertikalno integrisanog subjekta kada to objavi referent za žalbe u skladu sa članom 21(4). Takvo opravdanje posebno uključuje dokazivanje da nije došlo do diskriminatornog</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>		
--	----------------------------------	-----------------------	--	--

<p>ponašanja u korist vertikalno integrisanog preduzeća,</p> <p>g)kontrole, uključujući i nenajavljene kontrole, u prostorijama vertikalno integrisanog subjekta i operatora prenosnog sistema, i</p> <p>h)prenošenje svih ili posebnih zadataka operatora prenosnog sistema na nezavisnog operatora sistema imenovanog u skladu sa članom 13. u slučaju kad operator prenosnog sistema uporno krši svoje obaveze iz ove direktive, a posebno u slučaju ponovnog diskriminatornog ponašanja u korist vertikalno integrisanog subjekta.</p>				
<p>6. Regulatorna tijela su odgovorna da, u dovoljnom roku prije njihovog stupanja na snagu, utvrde ili odobre najmanje metodologije za izračunavanje ili utvrđivanje rokova i uslova za:</p> <p>a) konekciju i pristup nacionalnim mrežama, uključujući prenosne i distributivne tarife ili njihove metodologije. Ove tarife ili metodologije omogućavaju potrebne investicije u mreže koje se sprovode na način koji omogućava održivost mreža,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 43, 44 i 62 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>b) pružanje balansnih usluga koje se sprovode na najekonomičniji način i pružanje odgovarajućih podsticaja korisnicima mreže kako bi izbalansirali svoje inpute(predaje) i rezultate(preuzimanja). Balansne usluge se pružaju na pravedan i nediskriminatoran način i zasnivaju se na objektivnom kriterijumu, i</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 43, 44 i 63 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>c) pristup prekograničnim infrastrukturama uključujući procedure za alokaciju kapaciteta i upravljanje zagušenjem.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 44 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>7. Metodologije ili rokovi i uslovi dati u paragrafu 6 se objavljuju.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 53, 61, 112 i 116 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>8. Kod utvrđivanja ili odobravanja tarifa ili metodologija i balansnih usluga, regulatorna tijela osiguravaju da su operator prenosnog i distributivnog sistema adekvatno podstaknuti kako kratkoročno tako i dugoročno, u cilju povećanja efikasnosti, podsticanja integracije tržišta i sigurnosti u snabdijevanju i podrške odnosnih aktivnosti na istraživanju.</p>	<p>Član 2</p> <p>Naziv člana 60 mijenja se i glasi:</p> <p>„Povrat na sredstva“.</p> <p>U članu 60 stav 1 mijenja se i glasi:</p> <p>„(1) U osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva iz člana 59 stav 5 ovog zakona uračunavaju se vrijednost osnovnih sredstava, investicija i neto obrtnih sredstava (radni kapital).“</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„(3) Vrijednost osnovnih sredstava iz stava 2 ovog člana, koja se računava u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva za prvu godinu regulatornog perioda je vrijednost osnovnih sredstava na dan 31. decembra godine koja prethodi godini u kojoj se donosi odluka o regulatorno dozvoljenom prihodu za naredni regulatorni period, osim vrijednosti sredstava pribavljenih putem kapitalnog doprinosa (poklon, donacija, naknada iz člana 180 stav 1 ovog zakona i druga bespovratna sredstva).“</p> <p>U stavu 5 riječi: „stava 4“ zamjenjuju se riječima: „stava 5“.</p> <p>Poslije stava 5 dodaju se tri nova stava koji glase:</p> <p>„(7) Investicije iz stava 1 ovog člana su investicije sadržane u investicionim planovima iz člana 112 stav 1 tačka 28 i člana 116 stav 1 tačka 6 ovog zakona, na koje je saglasnost dala Agencija, osim investicija koje se finansiraju iz kapitalnih doprinosa.</p> <p>(8) Metodologijama iz člana 43 stav 1 tačka 1 alineja 1 ovog zakona mogu se utvrditi ograničenja vrijednosti investicija iz stava 7 ovog člana koje se uključuju u regulatornu osnovu sredstava, a naročito:</p> <p>1) iznos ukupnog povrata na sredstva po osnovu investicije, utvrđenog tokom perioda</p>			
--	--	--	--	--

	<p>njene realizacije, uzimajući u obzir izvršene korekcije iz člana 59 stav 5 i člana 61 stav 2 ovog zakona, ne može biti veći od iznosa povrata koji bi se ostvario da se investicija završila u roku utvrđenom investicionim planom u kome je za tu investiciju Agencija prvi put dala saglasnost;</p> <p>2) investicije koje su vezane za realizaciju projekata planiranih na osnovu obaveza koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora ili za realizaciju infrastrukturnog ili drugog objekta od značaja za razvoj države, a od čije se realizacije odustane, ne mogu se uračunati u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva, osim dijela investicije realizovane za potrebe funkcionisanja sistema.</p> <p>(9) Neto obrtna sredstva (radni kapital) iz stava 1 ovog člana, čine novčana sredstva neophodna za nesmetano poslovanje energetske subjekta i uslov su njegove tekuće likvidnosti, a utvrđuju se u iznosu do 1/12 opravdanih troškova koji su u funkciji obavljanja energetske djelatnosti utvrđenih u skladu sa metodologijom iz člana 43 stav 1 tačka 1 ovog zakona.“</p> <p>Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 4, 5 i 6.</p> <p style="text-align: center;">Član 3</p> <p>U članu 61 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi: "(3) Korekcije povrata na sredstva i amortizacije po osnovu investicija nerealizovanih u planiranom obimu utvrđuju se uz primjenu</p>			
--	--	--	--	--

	<p>stope koja je jednaka polovini kamatne stope po kojoj je emitovana poslednja crnogorska državna obveznica, objavljene od strane nadležne institucije."</p> <p>Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 4 i 5.</p> <p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>U članu 62 stav 1 tačka 8 mijenja se i glasi: "8) način utvrđivanja podsticaja za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije, kao i ograničenja za primjenu tih podsticaja iz člana 60 stav 8 ovog zakona;"</p> <p>U tački 11 riječi: „59 stav 5 ovog zakona“ zamjenjuju se riječima: „60 stav 1 ovog zakona, za godine regulatornog perioda“.</p> <p>Poslije tačke 11 dodaje se nova tačka koja glasi: "11a) način utvrđivanja vrijednosti investicija koje ulaze u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva iz člana 60 stav 1 ovog zakona;"</p> <p>Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>"(6) Podsticaji iz stava 1 tačka 8 ovog člana mogu biti naročito:</p> <ol style="list-style-type: none">1) uključivanje investicija u toku u osnovicu za izračunavanje povrata na sredstva;2) uključivanje planiranih investicija u osnovicu za izračunavanje povrata na sredstva; <p>i/ili</p> <ol style="list-style-type: none">3) utvrđivanje više stope povrata za investicije visokog rizika."			
--	--	--	--	--

<p>9. Regulatorna tijela nadgledaju upravljanje zagušenjem u nacionalnim elektroenergetskim sistemima, uključujući interkonektore i implementaciju pravila za upravljanje zagušenjem. U tu svrhu, operatori prenosnog sistema ili operatori tržišta dostavljaju nacionalnim regulatornim tijelima svoja pravila za upravljanje zagušenjem uključujući alokaciju kapaciteta. Nacionalna regulatorna tijela mogu da traže izmjenu ovih pravila.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 44 i 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>10. Regulatorna tijela su ovlašćena da, prema potrebi, zahtijevaju od operatora prenosnog i distributivnog sistema da izmijene rokove i uslove, uključujući tarife ili metodologije date u ovom članu, kako bi se osigurala njihova proporcionalnost i primjena na nediskriminatoran način. U slučaju kašnjenja u utvrđivanju prenosne i distributivne tarife, regulatorna tijela imaju ovlašćenje da utvrde ili odobre privremene prenosne i distributivne tarife ili metodologije i da donesu odluku o adekvatnim mjerama za kompenzaciju ukoliko finalne prenosne i distributivne tarife ili metodologije odstupaju od ovih privremenih tarifa ili metodologija.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 44, 47 i 61 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	
<p>11. Strana koja ima primjedbu na račun operatora prenosnog ili distributivnog sistema u vezi sa obavezama operatora datim u ovoj Direktivi, može svoju žalbu uputiti regulatornom tijelu koje će, djelujući kao organ za rješavanje spora donijeti odluku u roku od dva mjeseca nakon prijema žalbe. Rok se može produžiti za još dva mjeseca ukoliko regulatorno tijelo zatraži dodatne informacije. Taj se produženi rok može dodatno produžiti uz pristanak podnosioca žalbe. Odluka regulatornog tijela je</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 56 i 57 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

obavezujuća osim i dok se ne poništi nakon žalbenog postupka.				
12. Strana koja je pogođena i koja ima pravo žalbe na odluku o metodologijama donesenim shodno ovom članu ili u slučaju kada je regulatorno tijelo dužno da se konsultuje u vezi sa predloženim tarifama ili metodologijama, može zatražiti ponovno razmatranje žalbe najkasnije u roku od dva mjeseca, ili nekom kraćem roku koji osiguravaju zemlje članice, nakon objavljivanja odluke ili predloga odluke. Takva žalba nema suspenzivni efekat.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 53 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
13. Zemlje članice kreiraju adekvatne i efikasne mehanizme za regulaciju, kontrolu i transparentnost kako bi se izbjegla zloupotreba dominantne pozicije, naročito na štetu potrošača, svako grabljivo ponašanje. Ovi mehanizmi uzimaju u obzir odredbe Sporazuma a posebno njegov član 82.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 48 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
14. Zemlje članice osiguravaju preduzimanje adekvatnih mjera uključujući upravne i kaznene postupke u skladu sa svojim nacionalnim zakonom, protiv fizičkih ili pravnih lica odgovornih za nepoštovanje pravila povjerljivosti utvrđenih ovom direktivom.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno čl. 93 i 231 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
15. Žalbe spomenute u paragrafima 11 i 12 ne dovode u pitanje ostvarivanje prava žalbe shodno zakonu zajednice i nacionalnom zakonu.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Pravo na prigovor prema ovom zakonu ne ograničava pravo na žalbu pred drugim	

			nadležnim organima	
16. Odluke koje donose regulatorna tijela moraju biti u potpunosti argumentovana i opravdana što omogućava sudsku reviziju. Odluke moraju biti javno dostupne uz istovremeno čuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno čl. 53 i 61 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16). Odluke Agencije se donose u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku, sadrže obrazloženje i podložne su osporavanju pred sudom.	
17. Zemlje članice obezbjeđuju odgovarajuće mehanizme na nacionalnom nivou na osnovu kojih strana na koju utiče odluka regulatornog tijela ima pravo žalbe tijelu nezavisnom u odnosu na uključene strane ili bilo koje vlade.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Odluke Agencije se donose u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku, sadrže obrazloženje i podložne su	

			osporavanju pred sudom.	
<p style="text-align: center;"><i>Član 38</i></p> <p>Regulatorni režim za prekogranična pitanja</p> <p>1. Regulatorna tijela se međusobno konsultuju i saraduju jedna s drugima, obezbjeđuju jedna drugima i Agenciji informacije potrebne za izvršenje njihovih zadataka iz ove Direktive. Tijelo koje prima razmijenjene informacije osigurava isti nivo povjerljivosti kao što je nivo koji se zahtijeva od tijela koje je izvor informacija.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
<p>2. Regulatorna tijela saraduju makar na regionalnom nivou u cilju:</p> <p>a) podsticanja kreiranja operativnih aranžmana za obezbjeđenje optimalnog upravljanja mrežom, promovisanja zajedničkih berzi električne energije i alokacije prekograničnog kapaciteta, i za obezbjeđenje adekvatnog nivoa interkonektivnog kapaciteta uključujući slobodnu novu interkonekciju u okviru regiona i između regiona kako bi se omogućio razvoj efektivne konkurencije i poboljšanje sigurnosti u snabdijevanju bez diskriminacije između subjekata za snabdijevanje u različitim zemljama članicama,</p> <p>b) Koordinacije izrade svih mrežnih kodeksa za relevantne operatore prenosnog sistema i druge učesnike tržišta,</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	

c) Koordinacije izrade pravila koja rukovode upravljanjem zagušenjem.				
3. Nacionalna regulatorna tijela imaju pravo da sklope kooperativne sporazume jedna sa drugim kako bi se podstakla regulatorna saradnja.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
4. Aktivnosti date u paragrafu 2 sprovode se, ako je prikladno, uz konsultaciju sa drugim relevantnim nacionalnim tijelima ne dovodeći u pitanje njihove posebne nadležnosti.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 42 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
5. Komisija može da usvoji smjernice vezane za djelokrug obaveza regulatornih tijela u pogledu saradnje sa drugim tijelima i Agencijom. Ove mjere, dizajnirane u svrhu izmjene elemenata ove Direktive koji nijesu ključni putem njihove dopune, usvajaju se u skladu sa regulatornom procedurom uz temeljnost na koju upućuje član 46(2).	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p style="text-align: center;"><i>Član 39</i></p> <p style="text-align: center;">Saglasnost sa smjericama</p> <p>1. Svako regulatorno tijelo i komisija mogu da traže mišljenje agencije u pogledu saglasnosti odluke koju je donijelo regulatorno tijelo sa smjericama na koje upućuje ova Direktiva ili regulacija EZ br 714/2009.</p> <p>2. Agencija daje svoje mišljenje regulatornom tijelu koje je to tražilo ili Komisiji i regulatornom tijelu koje</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Nije relevantno	Materija je predmet regulisanja Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa (Sl. list CG, 42/16)	

<p>je donijelo odnosnu odluku u roku od tri mjeseca od datuma prijema zahtjeva.</p> <p>3. Ako regulatorno tijelo koje je donijelo odluku ne djeluje u skladu sa odlukom Agencije u periodu od četiri mjeseca od datuma prijema mišljenja, Agencija o tome informiše Komisiju.</p> <p>4. Svako regulatorno tijelo može da informiše Komisiju ako smatra da odluka relevantna za prekograničnu trgovinu koju je donijelo neko drugo regulatorno tijelo nije u skladu sa smjernicama iz ove Direktive ili Regulacija EZ br 714/2009 u roku od dva mjeseca od datuma donošenja odluke.</p> <p>5. Ako Komisija, u roku od dva mjeseca po prijemu informacija od Agencije u skladu sa paragrafom 3, ili regulatornog tijela u skladu sa paragrafom 4, ili na svoju inicijativu, u roku od tri mjeseca od datuma donošenja odluke, zaključi da postoje ozbiljne smetnje u kompatibilnosti odluke regulatornog tijela sa smjernicama iz ove Direktive ili Regulacije EZ br. 714/2009, Komisija može donijeti odluku o dodatnoj provjeri tog slučaja. U takvom slučaju ona poziva regulatorno tijelo i strane uključene u proces sa regulatornim tijelom da iznesu svoje primjedbe.</p> <p>6. Kada komisija donese odluku da slučaj dalje ispita, ona će u roku od četiri mjeseca od dana donošenja takve odluke donijeti finalnu odluku:</p> <p>a)da nema primjedbi na odluku regulatornog tijela, ili</p>				
--	--	--	--	--

<p>b)da od regulatornog tijela zahtijeva da povuče svoju odluku na osnovu njene neusklađenosti sa smjericama.</p> <p>7. Kada Komisija ne donese odluku o dodatnoj provjeri slučaja ili konačnu odluku u rokovima datim u paragrafu 5 i 6, smatra se da Komisija nema primjedbi na odluku regulatornog tijela.</p> <p>8. Regulatorno tijelo poštuje odluku Komisije da se njegova odluka povuče u roku od dva mjeseca i o tome informiše Komisiju.</p> <p>9. Komisija može da usvoji smjerice koje utvrđuju detalje o proceduri koju treba pratiti za potrebe primjene ovog člana. Ove mjere, dizajnirane u svrhu izmjene elemenata ove Direktive koji nijesu ključni putem njihove dopune, usvajaju se u skladu sa regulatornom procedurom uz temeljnost na koju upućuje član 46(2).</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 40</i></p> <p style="text-align: center;">Vođenje evidencije</p> <p>1. Zemlje članice zahtijevaju od preduzeća za snabdijevanje da nacionalnim tijelima, uključujući nacionalna regulatorna tijela, nacionalna tijela za konkurenciju i komisiju, osiguraju u roku od najmanje pet godina raspoloživost relevantnih podataka koji se odnose na sve transakcije iz ugovora o snabdijevanju električnom energijom i derivatima električne energije sklopljenih sa veleprodajnim potrošačima i</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno članom 193 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

<p>operatorima prenosnog sistema, kako bi ta tijela izvršavala svoje obaveze.</p> <p>2. Podaci uključuju detalje o karakteristikama, relevantnim transakcijama kao što su pravila trajanja, isporuke i obračuna, kvalitetu, datumima i vremenima izvršenja i cijenama transakcija i sredstvima za identifikaciju odnosnog veleprodajnog potrošača, kao i specifične podatke o svim neriješenim ugovorima o snabdijevanju električnom energijom i njenim derivatima.</p> <p>3. Regulatorno tijelo može da donese odluku da učesnicima tržišta stavi na raspolaganje elemente ovih informacija pod uslovom da se komercijalno osjetljive informacije o individualnim učesnicima tržišta ili individualnim transakcijama ne otkrivaju. Ovaj paragraf se ne primjenjuje na informacije o finansijskim instrumentima koji su obuhvaćeni Direktivom 2004/39/EZ.</p>				
<p>4. Da bi se osigurala jedinstvena primjena ovog člana, Komisija može da usvoji smjernice kojima se definišu metode i aranžmani za vođenej evidencije kao i oblik i sadržaj podataka koji se čuvaju. Ove mjere, dizajnirane da zamijene nevažne elemente ove direktive putem njenog dopunjavanja, usvajaju se u skladu sa regulatornom procedurom sa temeljnošću datom u članu 46(2).</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>5. U pogledu transakcija derivata električne energije između preduzeća za snabdijevanje i veleprodajnih potrošača i operatora prenosne mreže, ovaj član se primjenjuje tek kada Komisija usvoji smjernice date u paragrafu 4.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>		

<p>6. Odredbe ovog člana ne stvaraju dodatne obaveze za tijela obuhvaćena Direktivom 2004/39/EZ prema nadležnim tijelima iz paragrafa 1.</p> <p>7. U slučaju da je nadležnim tijelima iz paragrafa 1 potreban pristup podacima koje posjeduju tijela obuhvaćena Direktivom 2004/39/EZ, tijela odgovorna za to na osnovu te direktive će im obezbijediti tražene podatke.</p>				
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE X</p> <p style="text-align: center;">MALOPRODAJNA TRŽIŠTA</p> <p style="text-align: center;"><i>Član 41</i></p> <p style="text-align: center;">Maloprodajna tržišta</p> <p>Da bi se olakšao nastanak djelotvornih i transparentnih maloprodajnih tržišta u Zajednici, zemlje članice definišu uloge i odgovornosti operatora prenosnog sistema, operatora distributivnog sistema, preduzeća za snabdijevanje i potrošača, i prema potrebi, drugih učesnika tržišta u pogledu ugovornih aranžmana, obaveza prema potrošačima, razmjene podataka i pravila poravnanja, vlasništva nad podacima i odgovornosti za mjerenje.</p> <p>Ova pravila se javno objavljuju, dizajnirana su u svrhu olakšanja pristupa mreži za potrošače i snabdjevače i podliježu reviziji regulatornih tijela ili drugih relevantnih nacionalnih tijela.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno čl. 4, 112, 116, 122, 129 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)</p>	

Veliki potrošači-nedomaćinstva imaju pravo da simultano pregovaraju sa nekoliko snabdjevača.				
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE XI</p> <p style="text-align: center;">FINALNE ODREDBE</p> <p style="text-align: center;"><i>Član 42</i></p> <p style="text-align: center;">Mjere zaštite</p> <p>U slučaju iznenadne krize na tržištu energije ili ako je ugrožena fizička bezbjednost ili sigurnost osoba, opreme ili instalacija ili integritet sistema, zemlja članica može privremeno uvesti potrebne zaštitne mjere.</p> <p>Takve mjere moraju prouzrokovati najmanje moguće smetnje u funkcioniranju internog tržišta, i po svom opsegu ne smiju biti veće od onoga što je striktno potrebno za uklanjanje iznenadnih poteškoća.</p> <p>O tim mjerama odnosna zemlja članica mora, bez odlaganja, obavijestiti druge zemlje članice i Komisiju, koja može odlučiti da dotična zemlja članica mora promijeniti ili ukinuti te mjere u onoj mjeri u kojoj one narušavaju tržišno nadmetanje i negativno utiču na trgovinu na način koji se kosi sa zajedničkim interesima.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno čl. 213 i 214 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16)	
<p style="text-align: center;"><i>Član 43</i></p> <p style="text-align: center;">Ravnopravni uslovi</p> <p>1. Mjere koje zemlje članice mogu da uvedu shodno ovoj Direktivi u cilju osiguranja ravnopravnih uslova</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

<p>su kompatibilne sa sporazumom, prije svega njegovim članom 30, i sa zakonom zajednice.</p> <p>2. Mjere date u paragrafu 1 su proporcionalne, nediskriminatorne i transparentne. Ove mjere mogu da stupe na snagu samo nakon njihovog objavljivanja i odobrenja od strane Zajednice.</p> <p>3. Komisija postupa u vezi obavještenja datog u paragrafu 2 u roku od dva mjeseca od prijema obavještenja. Ovaj period počinje jedan dan nakon prijema kompletnih informacija. U slučaju da Komisija ne postupi u roku od dva mjeseca, smatra se da nema primjedbi na objavljene mjere.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 44</i></p> <p style="text-align: center;">Izuzeća</p> <p>1. Zemlje članice koje, nakon stupanja Direktive na snagu, mogu dokazati da postoje značajni problemi za rad njihovih malih izolovanih sistema, mogu zatražiti izuzeće od relevantnih odredbi poglavlja IV,VI,VII,VIII , kao i poglavlja III u slučaju mikro izolovanih sistema, a vezano uz obnovu, modernizaciju i proširenje postojećih kapaciteta koje im Komisija može odobriti. Komisija informiše Zemlje članice o takvim molbama prije donošenja odluke, uzimajući u obzir poštovanje povjerljivosti. Ova odluka se objavljuje u Službenom listu Evropske Unije.</p> <p>2. član 9 se ne primjenjuje na Kipar, Luksemburg i/ili Maltu. Pored toga, članovi 26, 32 i 33 se ne primjenjuju na Maltu.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>	<p>U Crnoj Gori nema malih i mikro izolovanih sistema</p>	

<p>U smislu člana 9(1)(b), pojam »subjekat koji obavlja neku od funkcija proizvodnje ili snabdijevanja« ne uključuje finalne potrošače koji obavljaju neku od funkcija proizvodnje i/ili snabdijevanja električnom energijom, bilo direktno ili preko subjekata koje pojedinačno ili zajednički kontrolišu, pod uslovom da su finalni potrošači uključujući njihov godišnji prosječni udio u električnoj energiji proizvedenoj u kontrolisanim subjektima, neto kupci električne energije i pod uslovom da je ekonomska vrijednost električne energije koju prodaju trećim stranama beznačajna u odnosu na njihove ostale poslovne aktivnosti.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 45</i></p> <p style="text-align: center;">Procedure za pregled (revizije)</p> <p>U slučaju da Komisija u svom izvještaju iz člana 47(6) zaključi, s obzirom na način na koji je ostvaren pristup mreži u zemlji članici – a koji vodi potpuno efektivnom, nediskriminirajućem i nesmetanom pristupu mreži - da pojedine obaveze koje ova Direktiva propisuje za subjekte (uključujući i obaveze koje se odnose na pravno razdvajanje operatora distributivnog sistema) nisu proporcionalne cilju kojem se teži, Zemlja članica može da traži od Komisije izuzeće od pomenutog zahtjeva.</p> <p>Zemlja članica bez odlaganja obavještava Komisiju o takvom zahtjevu i dostavlja joj sve relevantne informacije koje su potrebne kao dokaz da će zaključak iz izvještaja o efektivnom pristupu mreži ostati nepromijenjen.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>U roku od tri mjeseca po prispijeću obavještenja, Komisija daje svoje mišljenje o zahtjevu odnosne zemlje članice, i po potrebi, podnosi predloge Evropskom Parlamentu i Savjetu kako bi izmijenili relevantne odredbe Direktive. Komisija može da predloži, u predlozima izmjene Direktive, izuzimanje odnosne zemlje članice od određenih zahtjeva, pod uslovom da ta zemlja članica, prema potrebi, primjenjuje ravnomjerno efektivne mjere.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 46</i></p> <p style="text-align: center;">Komitet</p> <p>1. Komitet pomaže Komisiji.</p> <p>2. Prilikom pozivanja na ovaj paragraf, primjenjuju se član 5a(1) do (4), i član 7 Direktive 1999/468/EZ uzimajući u obzir odredbe njenog člana 8.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Član 47</i></p> <p style="text-align: center;">Izveštavanje</p> <p>1. Komisija nadgleda i revidira primjenu ove Direktive i podnosi izvještaj o opštem napretku Evropskom parlamentu i Savjetu prvi put do 4. avgusta 2004.g, a nakon toga na godišnjoj osnovi. Izvještaj pokriva najmanje:</p> <p>a)stečeno iskustvo i napredak postignut u stvaranju kompletnog i potpuno operativnog internog tržišta električne energije kao i prepreke koje još postoje s tim u vezi, uključujući i aspekte tržišne dominacije,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 54 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16). Iako to nije eksplicitni zahtjev Direktive, RAE priprema izvještaj vezan za pitanja iz ovog člana</p>	

<p>koncentracije na tržištu, gramzivog ili nekonkurentskog ponašanja kao i njihov učinak na deformaciju tržišta;</p> <p>b)nivo do kojeg su zahtjevi za razdvajanjem i određivanjem tarifa sadržani u ovoj Direktivi bili uspješni u osiguranju fer i nediskriminirajućeg pristupa elektroenergetskom sistemu Zajednice, kao i ekvivalentnih nivoa konkurentnosti, a također i ekonomskih, ekoloških i socijalnih posljedica otvaranja elektroenergetskog tržišta za kupce;</p> <p>c)analiza pitanja koja se odnose na nivoe kapaciteta sistema i sigurnost u snabdijevanju električnom energijom u Zajednici, a posebno na postojeći i predviđeni balans između potražnje i snabdijevanja, uzimajući u obzir fizičke kapacitete za razmjenu između područja;</p> <p>d)posebna pažnja se posvećuje mjerama koje preduzimaju zemlje članice za pokrivanje vršne tražnje i rješavanje problema podbačaja jednog ili više snabdjevača;</p> <p>(e)primjenu izuzeća predviđenog članom 26(4) sa ciljem moguće revizije praga;</p> <p>(f) opštu procjenu postignutog napretka s obzirom na bilateralne odnose sa trećim zemljama koje proizvode i izvoze ili transportuju električnu energiju, uključujući i napredak u integraciji tržišta, socijalne i posljedice na životnu sredinu nastale od trgovine električnom energijom i pristup mrežama takvih trećih zemalja;</p>			<p>Direktive i dostavlja ga nadležnom organu Zajednice.</p>	
--	--	--	---	--

<p>(g) potrebu za mogućim zahtjevima za usklađivanje koji nijesu vezani za odredbe ove Direktive;</p> <p>(h) način na koji su Zemlje članice primijenile u praksi zahtjeve koji se tiču karakterizacije energije sadržane u članu 3(9), i način na koji su uzete u obzir svake preporuke Komisije po ovom pitanju.</p> <p>Prema potrebi, ovaj izvještaj može da uključi preporuke, posebno one koje se tiču obima i modaliteta odredbi karakterizacije uključujući na primjer, način na koji se vrši upućivanje na postojeće referentne izvore kao i sadržaj ovih izvora, a posebno način na koji se informacije o uticaju na životnu sredinu koje se tiče emisije CO₂ i radioaktivnog otpada nastalih kao rezultat proizvodnje električne energije iz različitih energetske izvora mogu staviti na raspolaganju na transparentan, lako dostupan i uporediv način širom Zajednice i način na koji se mjere preduzete od strane zemalja članica za kontrolu tačnosti informacija koje su pružaju snabdjevači mogu pojednostaviti, te mjere za suzbijanje negativnih efekata tržišne dominacije i koncentracije.</p>				
<p>2. Svake druge godine, izvještaj o napretku iz stava 1 uključuje i analizu različitih mjera preduzetih u zemljama članicama kako bi se ispunile obaveze pružanja javnih usluga, zajedno sa ispitivanjem efektivnosti ovih mjera, a posebno, njihovih uticaja na konkurentnost na elektroenergetskom tržištu. Prema potrebi, ovaj izvještaj može da uključi preporuke o mjerama koje treba preduzeti na</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 54 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16).</p>	

<p>nacionalnom nivou kako bi se postigli visoki standardi pružanja javnih usluga, ili mjere kojima se namjerava spriječiti zatvaranje tržišta.</p>				
<p>3. Do 3. marta 2013. godine Komisija dostavlja na reviziju Evropskom parlamentu i Savjetu detaljan specifičan izvještaj u kojem se opisuje stepen do kojeg su zahtjevi za razdvajanjem dati u poglavlju V bili uspješni u osiguranju potpune i efektivne nezavisnosti operatora prenosnog sistema uz korišćenje efektivnog i efikasnog razdvajanja kao mjerilo.</p> <p>4. Za potrebe svoje procjene date u paragrafu 3, Komisija posebno uzima u obzir sljedeći kriterijum: fer i nediskriminatorni pristup mreži, efektivnu regulaciju, razvoj mreže u svrhu zadovoljenja potreba tržišta, nedeformisane podsticaje investicijama, razvoj interkonektivne infrastrukture, efektivnu konkurenciju na energetskim tržištima Zajednice i situaciju vezanu za sigurnost u snabdijevanju u Zajednici.</p> <p>5. Po potrebi, a posebno u slučaju da detaljan specifičan izvještaj na koji upućuje paragraf 3 određuje da uslovi dati u paragrafu 4 nijesu zagarantovani u praksi, Komisija dostavlja Evropskom parlamentu i Savjetu predloge za osiguranje potpune efektivne nezavisnosti operatora prenosnog sistema do 3 marta 2014.godine.</p> <p>6. Komisija dostavlja, do 1 januara 2006.godine, Evropskom Parlamentu i Savjetu detaljan izvještaj u kojem se u glavnim crtama izlaže napredak u</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>stvaranju internog tržišta električne energije. Izvještaj posebno razmatra:</p> <ul style="list-style-type: none">- postojanje nediskriminirajućeg pristupa mreži;- efektivnu regulaciju;- razvoj infrastrukture interkonekcije i stanje bezbjednosti snabdjevanja u Zajednici;- nivo koristi koje od otvaranja tržišta imaju mala preduzeća i domaćinstva, posebno u pogledu snadarda pružanja javnih usluga i univerzalnih usluga;- nivo do kojeg su tržišta stvarno otvorena u praksi za efektivnu konkurentnost, uključujući i aspekte tržišne dominacije, tržišne koncentracije i gramzivog ili nekonkurentnog ponašanja;- u kojoj mjeri kupci stvarno mijenjaju snabdjevača i ponovo pregovaraju o tarifama;- kretanje cijena, uključujući cijene snabdijevanja u odnosu na stepen otvaranja tržišta;- iskustvo stečeno u primjeni ove Direktive u mjeri u kojoj se to odnosi na efektivnu nezavisnost operatora sistema u vertikalno integrisanim subjektima, kao i da li su donijete druge mjere pored funkcionalne nezavisnosti i razdvajanja računa, čiji je učinak ekvivalentan pravnom razdvajanju. <p>Prema potrebi, Komisija podnosi Evropskom Parlamentu i Savjetu predloge kojima se posebno garantuju visoki standardi javnih usluga.</p>				
--	--	--	--	--

<p>Prema potrebi, Komisija podnosi Evropskom Parlamentu i Savjetu predloge koji se posebno odnose na osiguranje potpune i efektivne nezavisnosti operatora distributivnog sistema prije 1.jula 2007.godine. Ako je potrebno, ovi predlozi se odnose, u skladu sa zakonom o konkurentnosti, i na mjere koje se bave pitanjima tržišne dominacije, tržišne koncentracije i gramzivog ili nekonkurentnog ponašanja.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 48</i></p> <p style="text-align: center;">Stavljanje van snage</p> <p>Direktiva 2003/54/EZ stavlja se van snage na dan 3. mart 2011. godine, ne dovodeći u pitanje obaveze zemalja članica u pogledu krajnjih rokova za transpoziciju i primjenu navedene Direktive. Reference na opozvanu Direktivu tumače se kao reference na ovu Direktivu i tumače se u skladu sa korelacionom tabelom datom u Aneksu II.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Član 49</i></p> <p style="text-align: center;">Prenošenje/transpozicija</p> <p>1. Zemlje članice donose zakone, propise i administrativne odredbe koje su potrebne za uskladjivanje sa ovom Direktivom od 3.marta 2011.godine. O tome one odmah obavještavaju Komisiju.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		

<p>One primjenjuju ove mjere od 3 marta 2011.godine sa izuzetkom člana 11 koji se primjenjuje od 3 marta 2013.</p> <p>Kada Zemlje članice usvajaju ove mjere, one, prilikom njihove službene objave, sadrže pozivanje na ovu Direktivu ili su praćene takvim pozivanjem. Metode takvog pozivanja određuju zemlje članice;</p> <p>2. Zemlje članice dostavljaju Komisiji tekst glavnih odredbi nacionalnog zakona koji usvajaju u oblasti koju obuhvata Direktiva.</p>				
<p><i>Član 50</i></p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od njene objave u Službenom listu Evropske Unije.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p><i>Član 51</i></p> <p>Adrese</p> <p>Ova Direktiva se upućuje zemljama članicama.</p> <p>Sastavljeno u Briselu, 13.jula 2009.godine.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p><i>PRILOG I</i></p> <p>Mjere za zaštitu potrošača</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje pravila Zajednice o zaštiti potrošača, posebno Direktivu 97/7/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 20 maja 1997.godine o zaštiti</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 205, 206 i 207 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16).</p>	

<p>potrošača vezano uz ugovora o distanci () i Direktive Savjeta 93/13/EK od 5 aprila 1993.godine o nepravедnim uslovima u ugovorima o potrošačima (), mjere na koje se poziva u članu 3 moraju potrošačima osigurati:</p> <p>(a) pravo na sklapanje ugovora sa njihovim pružaoцем elektroenergetskih usluga u kojima se navodi:</p> <ul style="list-style-type: none">-identitet i adresa snabdjevača;-usluga koja se pruža, ponuđeni nivoi kvaliteta usluga, kao i vrijeme za pocetnu konekciju;-vrste usluga održavanja koje se nude;-sredstva putem kojih se mogu dobiti najnovije informacije o svim primjenjivim tarifama i troškovima održavanja;-trajanje ugovora, uslovi za obnavljanje i ukidanje usluga i ugovora, i da li je dozvoljeno istupanje iz ugovora bez plaćanja naknade;-svi kompenzacijski i aranzmani o naknadi troškova koji se primjenjuju u slučaju neipunjenja ugovorenog nivoa kvaliteta usluga, uključujući netačno i zakašnjeno faktuisanje;-metodi pokretanja procedura za rješavanje sporova u skladu sa tačkom (f),-informacije o pravima potrošača, uključujući pravoa vezana za pritužbe i sve prije navedeno, jasno				
---	--	--	--	--

saopštene putem ispostavljanaj fakture ili web site-a elektroenergetskog preduzeća.

Uslovi su fer i poznati unaprijed. U svakom slučaju, informacije treba da se dostave prije zaključivanja ili potvrđivanja ugovora. Kada se ugovori zaključuju preko posrednika, pomenute informacije se takodje dostavljaju prije zaključivanja ugovora;

(b) da dobiju adekvatno obavještenje o svakoj namjeri promjene uslova iz ugovora i da se informišu o svom pravu istupanja iz ugovora po prijemu tog obavještenja. Pružaoci usluga direktno obavještavaju svoje pretplatnike o svim povećanjima naknada pravovremeno i ne kasnije od jednog uobičajenog perioda slanja računa nakon što to povećanje stupi na snagu. Zemlje članice osiguravaju kupcima slobodu istupanja iz ugovora ako ne prihvate nove uslove koje im je saopštio njihov pružao elektroenergetskih usluga;

(c) da prime transparentne informacije o cijenama i tarifama koje se primjenjuju, kao i o standardnim rokovima i uslovima pristupa i korištenja elektroenergetskih usluga;

(d) da im se ponudi širok izbor metoda plaćanja, koji ne vrše nepravednu diskriminaciju među potrošačima. Sistemi za plaćanje unaprijed su fer i adekvatno reflektuju vjerovatnu potrošnju. Sve razlike u rokovima i uslovima reflektuju troškove koje snosi snabdjevač, a povezani su sa različitim sistemima plaćanja. Opšti rokovi i uslovi su fer i transparentni. Oni se iskazuju na jasnom i

--	--	--	--	--

<p>razumljivom jeziku i ne uključuju neugovorne barijere ispunjenju prava potrošača, na primjer preopširna ugovorna dokumentacija . Kupci su zaštićeni od nepravičnih ili zavaravajućih metoda plaćanja;</p> <p>(e) da im se ne naplaćuje promjena snabdjevača;</p> <p>(f) da ostvaruju koristi od transparentnih, jednostavnih i jeftinih procedura za rješavanje njihovih žalbi. Posebno, svi potrošači imaju pravo na dobar standard usluga i rješavanje žalbi od strane njihovog pružaoca usluga. Takve procedure za vansudsko rješavanje sporova omogućavaju rješavanje sporova na pravičan i brz način, po mogućnosti u roku od tri mjeseca, s osiguranjem, ako je zagarantovano, sistema nadoknade i/ili kompenzacije. Gdje je to moguće, oni su u skladu sa principima datim u Preporuci Komisije 98/257/EZ od 30 marta 1998.godine o principima koji se primjenjuju na tijela odgovorna za vansudsko rješavanje sporova potrošača (),</p> <p>(g) ako imaju pristup univerzalnim uslugama po odredbama koje su usvojile zemlje članice shodno članu 3(3), dobijaju informacije o svojim pravima vezanim za univerzalne usluge,</p> <p>(h) imaju na raspolaganju podatke o svojoj potrošnji, i u mogućnosti su, putem eksplicitnog sporazuma i bez plaćanja naknade, da odobre pristup svojim mjernim podacima registrovanom subjektu za snabdijevanje. Strana odgovorna za upravljanje podacima je obavezna da ove podatke da subjektu za snabdijevanje. Zemlje članice definišu format</p>				
--	--	--	--	--

<p>podataka i procedure za pristup istim za snabdjevače i potrošače. Potrošačima se ne zaračunavaju dodatni troškovi za takve usluge,</p> <p>(i) se adekvatno i dovoljno često informišu o stvarnoj potrošnji električne energije i troškovima kako bi bili u mogućnosti da regulišu sopstvenu potrošnju. Te informacije se daju u pravom vremenskom okviru koji uzima u obzir mogućnosti mjerne opreme potrošača i odnosi elektroenergetski proizvod. Pažnja treba da se posveti isplativosti takvih mjera. Potrošačima se ne zaračunavaju dodatni troškovi za takve usluge,</p> <p>(j) dobijaju finalni završni račun nakon svake promjene snabdjevača električnom energijom najkasnije šest nedjelja nakon promjene snabdjevača.</p>				
<p>2. Zemlje članice osiguravaju implementaciju inteligentnih sistema za mjerenje koji omogućavaju aktivno učešće potrošača na tržištu za snabdijevanje električnom energijom. Implementacija ovim sistema za mjerenje može biti predmet ekonomske procjene svih dugoročnih troškova i beneficija za tržište i individualnog potrošača ili procjeni koji je oblik inteligentnog mjerenja ekonomski razuman i troškovno isplativ i čiji se vremenski okvir održiv za distribuciju.</p> <p>Takva procjena stupa na snagu 3. septembra 2012.godine.</p> <p>Predmet takve procjene, zemlje članice ili neko kompetentno tijelo koje one imenuju pripremaju vremenski okvir sa ciljem da se u roku od najviše</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 247 Zakona o energetici (Sl. list CG, 5/16).</p>	

<p>deset godina implementiraju inteligentni sistemi za mjerenje.</p> <p>Ako se široka primjena pametnih brojila procijeni pozitivno, najmanje 80% potrošača će se opremiti inteligentnim sistemima brojila do 2020.godine.</p> <p>Zemlje članice, ili neko kompetentno tijelo koje one imenuju osiguravaju interoperativnost ovih sistema za mjerenje koji treba da se implemetiraju na njihovim teritorijama i treba da posvete dužnu pažnju na korišćenje adekvatnih standarda i najbolje prakse i važnost razvoja internog tržišta električne energije.</p>				
--	--	--	--	--